

Jože Hujs, dipl. oec. — direktor »Elektromehanike«, Kranj

Naše perspektive

Praznovanje petindvajsetletnice obstoja Iskrene kranjske tovarne predstavlja mejnik, ki ga je na naši razvojni poti postavil čas. Ob tem

nostjo delovnega kolektiva utirala pot na domačem in tujem tržišču. V dobi, ki je za nami, je tovarna razvila tako potencialno moč, da danes predstavlja pomemben faktor v gospodarski sferi naše družbe. To nas obvezuje, da na osnovi objektivne ocene gospodarskih gibanj in možnosti začrtamo tudi našo prihodnjo razvojno pot, ki mora omogočiti nadaljno ekspanzijo tovarne, tako v pogledu razvoja nove proizvodnje kot v pogledu splošnega napredka.

Kakšne so torej naše perspektive? Če upoštevamo tehnični razvoj v svetu, ki z naglimi koraki uvaja v proizvodnjo vedno nove tehnične dosežke, nam mora biti

jasno, da mora temu razvoju tudi naša tovarna ne samo slediti, temveč doseči tudi vrhunsko tehniko in tehnologijo. To mora biti naš cilj, naše vodilo pri vsakodnevnem delu in načrtovanju naše prihodnosti. To kar ustvarjamo danes, ni tisto kar moramo ustvariti jutri. Naš ustvarjalni napor mora biti usmerjen v nova spoznanja, nove dosežke, novo kvaliteto. V današnjem svetu elektronike bo vedno manj prostora za tiste, ki ne bodo posegli v ta svet tehnike, vedno manj pa bodo imeli tudi možnosti, da preživijo tekmo za obstanek in napredek. Ta dejstva pogojujejo tudi našo programsko usmeritev. (Dalje na 4 strani)

Jože Hujs, dipl. oec.

Čestitke k jubileju

Tovarna ISKRA — Elektromehanika praznuje v teh dneh svoj srebrni jubilej. To je naša največja tovarna iz ka-

tere je izšlo tudi več drugih tovarn Združenega podjetja. Po njej je tudi ime ISKRA postalo ime celega našega združenega podjetja.

Delovni kolektiv je to tovarno po vojni razvijal iz manjšega elektromehanskega obrata v sedanjo moderno tovarno — kjer je proizvodnja na visoki ravni in kamor elektronika stopa z vso hitrostjo. Ta tovarna mnogo pomeni tudi samemu mestu Kranju, saj je na tem območju največje podjetje.

Člani ISKRE — Elektromehanike lahko s ponosom gledajo na prehojeno pot. Tudi na bodočnost tovarne lahko gledajo z velikim optimizmom. Če bodo tudi v bodoče tako vestno delali kot doslej, ne bodo izostali tudi uspehi.

Vsem delovnim ljudem ISKRE — Elektromehanike priskrba hvala za dosedanje delo v tej tovarni, za naprej pa jim prav tako želim čim več delovnih uspehov.

Vladimir Logar, dipl. oec.
generalni direktor ZP

4. julij

dan borca — dan iskre

Ponosni smo na uspehe

Ob praznovanju 25. obletnice ustanovitve vašega podjetja vam v imenu občinske skupščine Kranj iskreno čestitam!

Občina Kranj, z njo pa vsa naša socialistična skupnost, sta bili vselej ponosni na vaše proizvodne uspehe in na številne izdelke, ki jih krasijo tovarniški znak z »Iskrino« zvezdo. Bili so nam in naj nam bodo tudi v bodoče dokaz, da smo tudi pri nas sposobni, da se na tako zahtevnem področju dela kot je

elektrotehnika, lahko uspešno uveljavljamo tudi na mednarodnem tržišču.

Ko vam še za naprej želim lepih proizvodnih uspehov, nadaljnji uspešni razvoj vsega podjetja in seveda tudi tovarne, ki je na našem območju, naj izrazim še posebno zadovoljstvo, da ste se odločili praznovati svoj veliki skupni praznik v naši komuni.

Predsednik
skupščine občine Kranj
Slavko Zalokar

Na pragu ponovnega vzpona

Ob 25-letnici obstoja naše tovarne ugotavljamo, da je bilo vsa leta čutiti izredno hitro rast proizvodnje, zato smo v razmeroma kratkem obdobju postali ena vodilnih tovarn na svojem področju v Jugoslaviji. Realne možnosti za nadaljnjo rast in napredek so tudi v bodoče, saj prodaja naših artiklov ni problematična, kar pa v veliki meri zavisi od nas samih — od naše prizadevnosti. Vrsto let je bila Iskra med najboljšimi kolektivi, kratko krizo pa smo premagali s skupnimi napori. Trdno sem prepričan, da so najhujša leta za nami in da smo na pragu ponovnega vzpona.

Da bomo to čimprej dosegli, bo treba v bodoče doseči še večjo delovno zavest vseh zaposlenih, posebno pa strokovnega kadra. Izredno skrb bo treba posvetiti nadaljnji modernizaciji proizvodnje ter

s tem ustvariti večjo rentabilnost poslovanja, kar je osnovni pogoj, da bomo še naprej lahko držali korak z napredkom. Obenem bo treba čimprej rešiti problem OD

Henrik Peternelj

najnižjim kategorijam delavcev, saj vsi vemo, da ob nenehnem naraščanju življenjskih stroškov njihovo sedanje stanje ni zadovoljivo.

Ob srebrnem jubileju želim, da naše slavljenice, ki že 25 let neumorno vlagajo vse napore za korist tovarne, vzamemo mlajši za vzgled in jih poskušamo posnemati, da bomo tudi mi postali v čast in ponos našemu kolektivu.

Predsednik DS:
H. Peternelj

K dnevu borca in jubileju Iskre
iskreno čestitamo in vabimo na proslavo 4. julija v Predvoru!

1946 — 1971

Praznujemo jubilej. Naših 25 let. Naših zato, ker smo z njimi spoznavali smisel snovanja in ustvarjanja, doživljali uresničevanje naših teženj, vedno bogatejši za prenekatera spoznanja in izkušnje, vedno ustvarjalnejši, polni samozavesti in zaupanja v lastne moči. Ob tem smo bili tudi ponosni. Ta ponos je skovalo delo, ki ga je oblikovala misel in ustvarile roke; delo, ki je tkalo tudi vezi tovarništva in pripadnosti delovnemu kolektivu, ki ni izgubljal ambicij, da doseže cilje, ki si jih je postavil. Lahko smo ponosni tudi na to. Ne samo zaradi stremljenj k novemu, temveč tudi zato, ker je v tem del našega poslanstva, ki smo ga dolžni opraviti za nas in za vse, ki prihajajo za nami. Verjamemo, da smo to poslanstvo v 25. letih opravili tako, da lahko v prihodnost zremo s čistim obrazom. Z našim delom smo ISKRI ustvarili tudi ime, ki ni znano samo doma, temveč postaja vedno bolj znano tudi na tujem. V vedno večji meri se vključujemo v širši gospodarski prostor, kjer so naše perspektive odvisne od naših sposobnosti, znanja in ustvarjalne iniciative.

Za nami je 25 let dela in snovanj. Ta doba je prepletena s požrtvovalnostjo, samoodpovedjo, navdušenjem in globoko vero v sposobnost in delavnost naših ljudi, ki so teže bitke za napredek nosili na svojih ramah. Mnogih ni več v naših vrstah. Pionirji kranjske ISKRE se drug za drugim umikajo iz prvih vrst. Za njimi ostaja delo in njihov osebni prispevek k uspehom ISKRE kot izročilo vsem tistim, ki z mladostnim poletom stopajo na njihova mesta. Ostajajo tudi spomini. Različni so. Razgrinjajo se vsakemu izmed nas, ki smo kot sopotniki časa živeli v njem svoje življenje. Velik del je vtkanega v ISKRINO ime; vsakdo je prispeval v njen sloves in k njenim uspehom svoj del, po svojih močeh in znanju. Zgradili smo ISKRO tako kot je danes. Gradimo jo naprej in ji oblikujemo jutrišnjo podobo. Ta mora biti še bogatejša, oplemenitenjena z novimi tokovi napredka, novimi načrti in novimi cilji.

Presežena pričakovanja

Današnji jubileji Iskre terjajo besedo o Silvu Hrastu, dolgoletnem direktorju kranjske tovarne in nekdanjem generalnem direktorju združene Iskre. Njegovo ime je najtesneje povezano z Iskro, njenim razvojem in rastjo, prav tako pa je pred desetimi leti odigral pomembno vlogo pri rojstvu združene

Silvo Hrast

Iskre v tako močno in nenehno rastoče podjetje slovenske elektro industrije.

Silvo Hrast je v tem obdobju vložil vse svoje znanje in voljo in z izrednim poslušanjem za dalekosežne načrte prispeval k specializaciji proizvodnje v tovarnah Iskre, k živahnemu izvozu Iskrinih izdelkov na svetovni trg, kakor tudi k mednarodni delitvi dela.

V podkrepitev teh ugotovitev droben odlomek iz besede Silva Hrasta ob skupni seji predstavnikov DS, sindikalnih organizacij in organizacij ZK tovarn, ki so se pred desetimi leti združile v ISKRO. O bodočnosti Iskre je Silvo Hrast tedaj dejal:

»Jasno je, da bo plan, ki ga sedaj delamo in, ki je sestavljen po količinah in asortimanu, doživel v teku let spremembe, ker je to odvisno od zahtev trga, razvoja tehnike in odločitve proizvajalcev samih. To se pravi, da naš plan, ki v grobih obrisih kaže potrebo po 30 milijardah investicij, da bi s

16.500 proizvajalci in na 170.000 m² ustvarili okoli 80 milijonov bruto produkta, predstavlja pravzaprav le proizvodnji potencial, katerega hočemo ustvariti v prihodnjem obdobju.«

Dejansko pa so kolektivi ob manjših investicijah in ob predvidenem številu zaposlenih v letu 1970 dosegli že vrednost prek 1500 milijonov dinarjev proizvodnje.

Silvo Hrast si še danes, kot svetnik generalnega direktorja ZP Iskra prizadeva za nadaljnjo rast in afirmacijo Iskre doma in v svetu.

Nekaj misli ob dnevu borca

Te dni mineva 30 let od usodne odločitve jugoslovanskih narodov, da se upro okupatorju in da ga z orožjem v roki preženejo iz naše zemlje. V mislih se vračamo v julijske dni 1941, ko so odhajali v partizane prvi komunisti in rodoljubi. Spominjamo se streljanja prvih talcev, kar nas je navdalo z grozo in še večjim odporom do okupatorja. Spominjamo se formiranja prvih partizanskih čet. Okupator je bil povsod prisoten; prirejal je bučne pa-

rade in razkazoval svojo moč. Kljub vsemu terorju pa so rasle partizanske čete, bataljoni in divizije po celi okupirani Jugoslaviji, v osrčju Evrope, v takozvani nemški trdnjavi. Borili smo se proti strahotni premoči sovražnika in — zmagali.

Spominjamo se tistih nepozabnih pomladnih dni 1945. leta, ko je bil okupator končno premagan in sta nastopila toliko želena in pričakovana svoboda in mir. Nastopilo je obdobje neverjetnega poleta pri obnovi porušene domovine. Zidali smo tovarne in spremenili obraz naše domovine. S kakšnim navdušenjem smo dočakali dan, ko je bilo geslo »Tovarne delavcem« izpolnjeno in smo dobili upravljanje tovarn v svoje roke.

Dosegali smo velike uspehe na vseh področjih izgradnje naše zemlje, doživljali pa smo tudi predvidene in nepredvidene težave. Problemi bivših borcev in udeležencev NOB so se reševali počasi, pa kljub temu niso klonili. Marsikdo je tudi zagrenjen in nezadovoljen. Toda na splošno smo ustvarili sebi in drugim blaginjo in marsikdo ima standard, ki ga morda ni zaslužil, ker ni rezultat njegovega dela. Živimo dobro in nekateri celo predobro.

Ponosni smo, da smo člani velikega delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj in da smo doprinesli svoj delež pri ustvarjanju in razvijanju podjetja. Ponosni smo tudi, ker ZP Iskra praznuje svoj praznik na dan borca, 4. julija, ki je tako prešel iz skromnih piknikov, ki smo jih prirejali člani ZP tudi v dan Iskre.

Ob pomembnem jubileju se hvaležno spominjamo vseh tistih naših tovarišev in sodelavcev, ki so za ustvarjenje naše sedanosti žrtvovali svoja življenja.

Predsednik komisije ZB
v ZP Iskra
Franc Križnar

PREDSEDNIK SO ZP
Jože Čebela

Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher v Iskri — Zavodu za avtomatizacijo

Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher je včeraj obiskal Zavod za avtomatizacijo združene podjetja Iskra v Ljubljani. V razgovoru so predsednika Kraigherja seznanili z dosedanjim delom in dosežki zavoda ter nekaterimi problemi raziskovalnega dela z vidika dolgoročnega razvoja združenega podjetja.

Pomemben jubilej — iskrene čestitke

Petindvajset let ISKRE nesporno predstavlja pomemben jubilej delovne organizacije, ki se je v relativno kratkem času so-

lidno uvrstila med tovrstne organizacije ne samo v evropskem temveč tudi v svetovnem merilu.

Kolektivi našega podjetja poznajo napore in probleme, zlasti pa težave, s katerimi se je Iskra srečavala vseh 25 let svojega obstoja.

Ne bo odveč, če omenim, da je naše podjetje od ustanovitve dalje videlo v Iskri odločilnega izvajalca del pretežnega dela programa razvoja PTT prometa na področju ljubljanske regije in zato tudi prvo podpisalo dolgoročno pogodbo o dobavi in montaži telef. central AMS Ljubljana. Kolektivi našega podjetja želijo Iskri, da bi bilo teh težav vse manj. Želimo, da bi se obstoječi odnosi še poglobili, kar mora pripeljati do še boljših rezultatov in ciljev, ki si jih zastavlja vaš in naš kolektiv.

Zato celotnemu kolektivu in organizatorjem iskrene čestitke v imenu Podjetja za ptt promet Ljubljana.

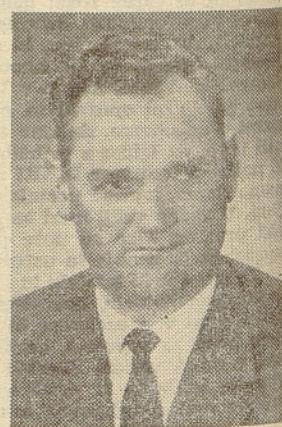

Dane Dovjak direktor podjetja za PTT promet Ljubljana

Obilo uspehov tudi v prihodnosti

V kolektivu Iskre sem bil le kratek čas in kmalu bo dvajset let, ko sem odšel. Takrat so bili težki in vendar lepi časi. Gospodarstvo se je borilo s posledicami poinformbirojevskih represalij. Ko sem odhajal, je umrl Stalin. V tem času je Iskra že krepko razvila in se borila za svoj proizvodni program. Bila je že povezana z renomiranimi evropskimi hišami sorodnih industrijskih vej in na tuja tržišča so šli prvi njeni proizvodi. V kolektiv pa so prihajali iz šol novi strokovni kadri. Bil je zavestnih odrekanih in skromnosti, toda prevladovala je enotnost in politična zavest. Prvi delavski sveti in upravni odbori so opravili ogromno delo. Zato pa imamo sedaj veliko združeno Iskro.

Ob petindvajsetletnem jubileju ISKRE in desetletnem

dr. Stefan Šoba

jubileju združenega podjetja čestitam in želim obilo uspehov tudi v prihodnosti kranjski Iskri in ostalim članom velike družine.

Ob 20-letnici samoupravljanja

Med številne jubileje in proslave, ki se letos vrstijo po Iskrinih kolektivih sovпада tudi 20-letnica samoupravljanja ali točneje 21 let odkar smo izvolili prvi delavski svet. Postavili smo si cilj, da mora delavec poleg dolžnosti ustvarjanja dobiti tudi pravico odločanja o rezultatih svojega in skupnega dela.

Te naše cilje smo si začrtali v določbah naše zakonodaje in v ustavnih določilih.

Pestra je bila pot razvoja samoupravljanja v naši družbi.

Ne moremo pa povsem trditi, da smo povsod v maksimalni meri vključili delavca da neposredno odloča o rezultatih svojega dela. Naša skrb v prihodnosti bo morala biti usmerjena ravno v nadaljnjo rast samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela. Tudi izvajanje konsekvenc za neizvrševanje sklepov na vseh ravneh naj bi v bodoče odpravila mlahavost, ki se v naši samoupravi včasih poraja. Omembe vredno je tudi spoštovanje samoupravnih dogovorov in določil naših aktov, pa naj si bo to v organizacijski enoti ali v podjetju kot celoti.

Ustavni amandmaji, stališča II. kongresa samoupravljalcev ter sklepi zveznih in republiških političnih forumov nas obvezujejo, da našo samoupravno družbo zgradimo tako, ki bo omogočila boljše prihodnost za svojega slehernega člana.

III. zbor gorenjskih aktivistov

Nepozabne tradicije NOB

Preddvor pri Kranju, 28. junija — Na osrednji prireditvi III. Zbora gorenjskih aktivistov je številnim udeležencem govoril predsednik ZIS Mitja Ribičič, ki je v govoru opozoril na uspehe in probleme današnjega trenutka. Dejal je, da posamezniki na terenu najrazličnejše razlagajo sklepe ZIS o socialnem varstvu borcev in pri tem opozoril, da je skrb za borce in njihove zasluge neločljiva od našega življenja in razvoja. S tem v zvezi je poudaril, da jugoslovanska vlada zahteva, naj se čimprej uredi vprašanje vojne odškodnine s strani ZR Nemčije. Vsako odlašanje meče senco na sicer vseboljše odnose med obema državama.

Predsednik je opozoril, da dajejo posamezniki doma in v tujini črnogledne ocene našega gospodarskega položaja, ob tem pa pozabljajo na velike uspehe kot na primer na to, da smo v 10 letih potrojili narodni dohodek in podobno.

Ko je predsednik Ribičič govoril o stabilizacijski politiki, je poudaril osnove stabilizacijskega programa. Vse investicije naj bodo rezultat že ustvarjene akumulacije, struktura investicij naj bo v skladu s sprejetimi načeli, to je, da pospešujejo proizvod-

njo. Pri tem je opozoril na miselnost, ki vlada ponco, da naj bi bil uvoz samoupravna pravica podjetij, medtem ko naj bi bila skrb države, da bi ga z najrazličnejšimi olajšavami omogočila.

Predsednik je ob koncu govoril tudi o spremembah našega družbenopolitičnega sistema in s tem v zvezi tudi o nalogah, ki čakajo novega mandatorja ZIS. Ob tem je poudaril, da se bo morala nova vlada še naprej posluževati kontrole cen in če bo potrebno, s tem v zvezi tudi administrativnih ukrepov.

Ob koncu govora je Mitja Ribičič opozoril, da posamezniki poskušajo izkoriščati trenutke slabosti. Zaradi tega bodo okreplili službo državne varnosti, ki bo dosledno nastopala proti vsakomur, ki skuša netiti nacionalno nestrpnost in napetost.

Tretji zbor gorenjskih aktivistov je potrdil pripravljenost bivših borcev in mladih, da branijo pridobitve revolucije, kar dokazujejo tudi besede predsednika Ribičiča, ki je dejal, da »partizanski mitingi niso zaradi govorov, marveč zaradi srečanj borcev in ohranjanja ter prenašanja tradicij narodnoosvobodilne vojne«.

» Orodjarna « Ljubljana

Po ukinitvičasne uprave v naši tovarni orodja, so 22. junija izvolili nov delavski svet, ki ga sestavljajo:

1. Artelj Andrej	1927	vodja delavnice
2. Bernard Boris	1937	tehnolog
3. Blažič Jože	1937	brusilec
4. Dekleva Vladimir	1928	vodja delavnice
5. Jenko Andrej	1944	orodjar
6. Košnjek Anton	1940	konstrukter
7. Kovačič Dušan	1947	strugar
8. Presterl Franc	1943	rezkalec
9. Popović Ana	1936	blagajnik
10. Preskar Vinko	1937	kontrolor
11. Rugelj Stane	1932	brusilec
12. Rebernak Mihael	1931	brusilec
13. Srša Stjepan	1939	strugar
14. Tomšič Andrej	1936	vodja delavnice
15. Vrankar Alojz	1941	rezkalec — graver

Zasedanje DS »Elektromehanike«

DS tovarne je na predlog odbora za nagrajevanje obravnaval spremembo pravilnika o delitvi OD, ki predvideva povišanje najnižjih osebnih dohodkov s 600 na najmanj 800 din za polni delovni čas. S tem sklepom se je želelo predvsem pomagati delavcem z najnižjimi dohodki. S tem v zvezi pa so bili znižani faktorji OD vodilnim delavcem, da ne bi ob tem povišanju imeli večjih dohodkov.

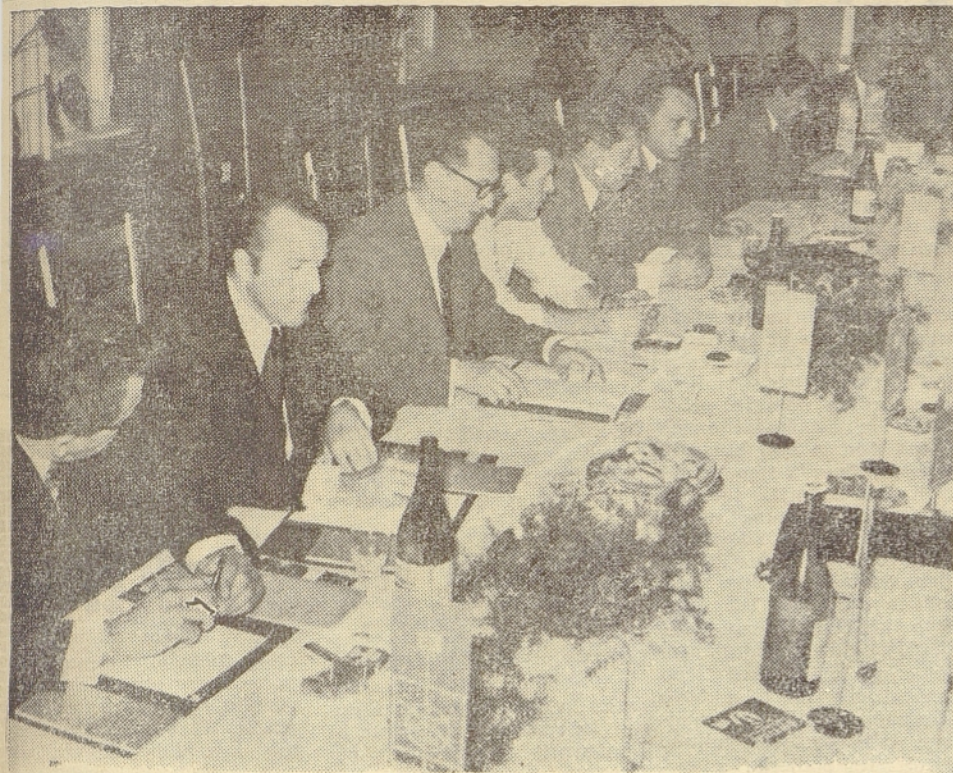
Ob spremembi OD je DS potrdil tudi zvišanje dnevnic in kilometrince, potrdil pa je tudi pravilnik o varovanju poslovne tajnosti in pravilnik o vseljudski obrambi. Nada-

lje je DS potrdil pogodbo, s katero tovarna prevzema patronat nad plavalno sekcijo plavalnega kluba »Triglav« Kranj. Tovarna bo člane kluba opremila s športno opremo in jim letno dodeljevala tudi denarna sredstva, plavalna sekcija pa bo za tovarno organizirala plavalne šole in na športni opremi imela reklamne napise.

Menimo, da je prevzem pokroviteljstva lep in uspešen primer, da tovarna pomaga pri razvoju športa.

Predsednik DS Henrik Pernelj je ob zaključku pozval vse prisotne, naj se udeležijo proslave v Pred-dvoru.

-lin

Ob letošnjih jubilejih Iskre je generalni direktor združenega podjetja ISKRA Kranj, Vladimir Logar, sklical tiskovno konferenco (25. 6. 1971) na kateri je nad 20 novinarjem govoril o dosežkih in perspektivah Iskre. Na številna vprašanja novinarjev sta razen generalnega direktorja odgovarjala še glavni direktor Iskra Commerce Metod Rotar in Ljuban Artič, dipl. ing. pomočnik glavnega direktorja IC za izvoz

Iskra doma in v tujini

Na vprašanja odgovarja ing. SIMON PRIMOŽIČ, direktor direktorice domačega trga Iskrine organizacije Iskra Commerce Ljubljana.

Kako ocenjujete uveljavitev Iskre v preteklem obdobju na področju domače prodaje?

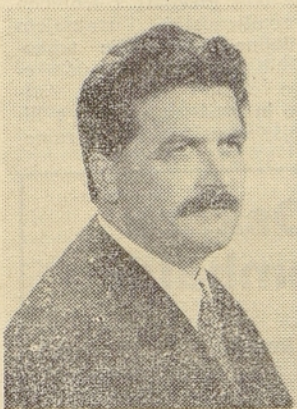
Iskra je prisotna na domačem trgu že dobro četrto stoletje. Skozi to obdobje se ji je v celoti posrečilo uveljaviti svoje izdelke, posebno pa dobro ime podjetja. Vzporedno z razvojem proizvodnih kapacitet so se razvijale tudi tržne funkcije. Glede na doseženo stopnjo povezanosti proizvodnje s potrebami trga, ugotavljamo velik uspeh tudi v solidnosti poslovanja, tako po obsegu kot po kvaliteti.

V teku obstoja prodajne organizacije Iskre smo dokončno utrdili renome našega podjetja, za katerega nenehno skrbi okrog 500 prodajnih, projektivnih in servisnih strokovnjakov v 14 filialah, 16 servisih in 14 industrijskih prodajalnah.

Za doseg takšne stopnje poslovnega uspeha naše firme je bilo potrebno veliko naporov s strani vseh zaposlenih v Iskri, še posebej pa še s strani tistih, ki so zaposleni v prodajni organizaciji.

Na dosežene uspehe v teku teh 25 let smo upravičeno ponosni. Zavedati se moramo, da je potrebno za uresničitev tako ambicioznih načrtov Združenega podjetja vložiti še veliko več kot pa smo vložili dosedaj. Posebej je treba

zgraditi še učinkovitejšo službo tržnih funkcij (marketinga), službo prodajno-projektivne ter servisne dejavnosti in s tem zagotoviti možnost plasmana čedalje večjih količin proizvodov našega podjetja. Dodati moramo še trdnej-

Simon Primožič, ing. — direktor direktorice domačega trga

šo povezavo tržnih funkcij s podjetjem oziroma organizacijami ter na ta način ustvariti enotnost prizadevanj vseh činiteljev, ki nastajajo v imenu Iskre na domačem trgu.

Kaj sodite o nadaljnji ekspanziji?

V naših prizadevanjih na področju nadaljnega širjenja

komercialnih dejavnosti na domačem trgu moramo stremeti predvsem za to, da se čimbolj približamo potrebam trga in da prilagodimo obseg proizvodnje tako, da ne bodo nastajale praznine, ki jih je bilo dosedaj večkrat čutiti.

V sferi teh prizadevanj je potrebno izpolniti proizvodni program, odpraviti pomanjkljivosti na področju industrijskega oblikovanja naših izdelkov, poenotiti stil firme ter enotne nastope na trgu. Za nadaljnje, še agresivnejše osvajanje tržišča, pa bo potrebno posvetiti še večjo pozornost vzgoji kadrov, vendar ne samo na področju plasmana gotovih izdelkov, temveč tudi intelektualnih storitev, ki predstavljajo v čedalje večjem obsegu pomemben element v naših prodajnih dejavnostih.

Ponavljam: potrebno je utrjevati enoten nastop na trgu. V ta namen pa je treba odpraviti notranjo konkurenco in stremeti za še kvalitetnejšimi izdelki.

**DOPISUJTE
V ISKRO!**

»Elektromehanika« Kranj

DOSEDANJI DIREKTORJI

Vladimir Klavs, dipl. inž.	od 1. 7. 1945	— 20. 1. 1946
Evgen Černigoj, dipl. inž.	od 15. 1. 1946	— 21. 3. 1947
L. Šinkovec, dipl. inž.	od 1. 5. 1947	— 14. 5. 1948
Vjekoslav Marinić	od 1. 11. 1948	— 24. 12. 1952
Štefan Šoba, dr.	od 25. 12. 1952	— 31. 7. 1953
Silvo Hrast	od 15. 9. 1953	— 31. 5. 1961
Boris Kryštufek, ekon.	od 1. 6. 1961	— 31. 3. 1963
Daniilo Dolgan, dipl. ing.	od 15. 4. 1963	— 30. 11. 1965
Boris Kryštufek, ekon.	od 1. 12. 1965	— 31. 12. 1970
Jože Hujs, dipl. oec.	od 1. 1. 1971	—

DOSEDANJI PREDSEDNIKI ORGANOV UPRAVLJANJA

Mandatna doba	Predsedniki UO	Predsedniki DS
1950—52	Lampič Janko	Bečan Ivan
1952—53	Brunskole Franjo	Novljan Julij
1953—54	Brunskole Franjo	Dovjak Tone
1954—56	Seljak Anton	Rajgelj Alojz
1956—57	Kryštufek Pavel	Seljak Anton
1957—58	Benčič Jože	Seljak Anton
1958—59	Vehovec Jaka	Mihalič Stane
1959—60	Sarabon Vinko	Mihalič Stane
1960—61	Sodin Vlado	Novljan Julij
1961—62	Brezar Janez	Fende Jože
1962—63	Gorjanc Janez	Aleš Danilo
1963—64	Tronkar Avrelj	Aleš Danilo
1964—65	Tronkar Avrelj	Omahen Ciril
1965—66	Klemenčič Franc	Gregorač Polde
1966—67	Lavrič Ivo	Sarabon Vinko
1967—68	Planinšek Vili	Sarabon Vinko
1968—69	Kobal Peter	Zupan Vinko
1969—70	Sekne Emil	Zupan Vinko
1970—71	Klemenčič Franc	Peternelj Henrik

Lahko smo ponosni na prehojeno pot

Ob srebrnem jubileju ISKRE govoriti o delu in vlogi družbeno političnih organizacij ni tako lahka zadeva. Ko se skozi prizmo jubileja opazuje preteklost, se nedvoumno ugotovi eno: da so bile družbeno politične organizacije, če že ne vedno pobudniki, potem pa vsekakor v prvih vrstah stremiljen in zahtev za odpravo preživelega in uveljavitev novih metod dela in bolj humanih odnosov. Seveda smo na tej svoji poti doživljali tudi neuspehe ali trenutne umike od začrtane poti. To nas ni nikoli omajalo v naših težnjah, da začrtano pot prehodimo do kraja. Vse družbeno politične organizacije, ki delujejo v Združenem podjetju, imajo pred sabo osnovni cilj, da je njihovo delovanje vsklajeno s temeljnimi cilji osnovne politike Združenega podjetja, z njegovim razvojem in procvitom, kajti le ta zagotavlja vsem delovnim ljudem perspektivo in socialno varnost.

Lahko trdimo, da imamo pogoje za delo družbeno političnih organizacij tako v podjetju, kakor tudi v organizacijah združenega dela, moramo pa tudi priznati, da dostikrat nismo dovolj aktivni in dosledni ali da nam celo v posameznih primerih manjka programsko izhodišče. V našem burnem razvoju se oblikujejo novi odnosi, pri tem pa se nemalokrat počutimo nemočne in nesposobne, da se z njimi soočimo in borimo za razvoj samoupravljanja.

Taka stanja so nas v preteklosti pripeljala do ugotovitve, da morajo družbeno politične organizacije kljub programskim izhodiščem in ciljem, ki so zajeti v statutih in drugih aktih posameznih organizacij oziroma njihovih višjih forumov oblikovati enotno programsko osnovo za delo vseh družbeno političnih organizacij v Zdr-

ženem podjetju ISKRA. Tako je po temeljitih razpravah nastala v preteklem letu naša Resolucija o družbeno ekonomski problematiki Združenega podjetja ISKRA KRANJ.

Hotenje, da ta resolucija ne bo samo list papirja, ampak programski element, ki bo zaživel v praksi, so našla svoj realen odmev v statutu Združenega podjetja ISKRA. Lahko ugotavljamo, da je večina zahtev iz resolucije našla svoje mesto v statutu, s

tem pa je cilj resolucije izpolnjen.

V sedanji fazi razvoja ob našem 25-letnem jubileju smo lahko ponosni na prehojeno pot, ta nas pa zavezuje, da smo v bodoče aktivni tvorce politike tako v organizacijah, kakor v samem Združenem podjetju, predvsem pa tisti politiki, ki temelji na posluhu za človeka in skrbi za njegov današnji in jutrišnji dan.

Sekretar aktiva ZK ZP:
Marjan Vrābec

Naše perspektive

(Nadaljevanje s 1. strani)

V prihodnosti moramo doseči kvaliteten premik v pogledu razvoja asortimenta in kakovosti proizvodnje. Postopna preorganizacija našega proizvodnega programa v sfero elektronike je nujnost, s katero moramo računati. Ta nujnost mora usmerjati tudi naša hotenja in ustvarjalno energijo. Ne trošimo jo v ohranjanje obstoječega. Usmerimo jo v uvajanje novega, sodobnejšega in tehnično naprednega. To ne velja le za proizvodni program, temveč tudi za vse tiste pogoje, ki jih moramo zagotoviti, če želimo doseči postavljene cilje. Vzoredno z razvojem tehnike je tesno povezan tudi razvoj tehnologije, organizacije poslovanja, notranjih odnosov in samoupravnega sistema. Na področju tehnologije moramo bolj intenzivno in odločno odstopati od klasičnih oblik in uvajati naprednejše možnosti za produktivnejše delo. Produktivnost dela moramo vse bolj razvijati s tehnično opremljenostjo, uvajanjem sodobne organizacije tehnoloških procesov in z učinkovito organizacijo dela. Znanje in sredstva morajo v hitrejši meri kot doslej zame-

njati funkcije fizičnega napora. V razvoju naših proizvodnih panog oziroma skupin izdelkov moramo stremeti k produkcijsko optimalnim serijam, ki zagotavljajo ekonomičnost proizvodnje in vzoredno razvijati tehnično naprednejše rešitve ter v tem smislu selektirati naš proizvodni program. Dosegli smo tak razvoj in obseg proizvodnje, da moramo razširiti naš prostor ne samo na domačem, temveč tudi na tujih tržiščih. Povečevanje izvoza naših izdelkov mora ostati naša stalna naloga tudi v prihodnje. Izpopolniti in razviti moramo tudi notranjo organizacijo in vzpostaviti take odnose, ki bodo kot delujoč sistem omogočali optimalno izkoriščati in usmerjati celotni potencial naše tovarne in ga povečevati v skladu z našimi cilji. Še vnaprej moramo razvijati zdravo delovno vzdušje, ki krepi tovariške odnose in razvijati samoupravni sistem v smeri jasne opredelitve odgovornosti v okviru samoupravno sprejetih odločitev. Pri tem pa moramo imeti nenehno pred očmi materialni položaj delavcev, tako v pogledu osebnega in družbenega standarda in ga izboljšati v skladu s poslovnimi uspehi tovarne.

Referendum v ELRI uspel

V prejšnji številki smo poročali, da so imeli v tovarni »ELRA« v Škofji Loki referendum, na katerem naj bi padla odločitev za pripojitev tovarne k Iskri. Na referendumu je sodelovalo 97 % članov kolektiva, ki so se z 82 % glasovi izrekli za pripojitev.

Podjetje je bilo ustanovljeno z odločbo Ob. LO Škofja Loka 3. 12. 1954 in je začelo poslovati pod firmo Elektrolavnicna za popravilne električnih strojev in aparatov ter radioaparatorov, skrajšano »ELRA« Škofja Loka.

Podjetje je registrirano pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani 28. 12. 1954. Na podlagi odločbe Ob. LO Škofja Loka je bilo podjetje razvrščeno po svoji dejavnosti v vrsto industrije, ter s tem postalo industrijsko podjetje in je kot tako registrirano pri Okrožnem gospodarskem sodišču s predmetom poslovanja »Izdelava električnih aparatov, elektromehanskih sestavnih delov in elektrotermičnih aparatov.«

Podjetje je razširilo predmet poslovanja še na: opravljanje zunanje trgovskega prometa izvoza in uvoza za sebe in za druge in je kot tako registrirano pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani 15. decembra 1966.

S sklepom delavskega sveta z dne 31. 7. 1969 je podjetje spremenilo svojo firmo v: »ELRA« Tovarna gospodinjskih aparatov, Škofja Loka — Reteče.

Na isti seji je delavski svet obravnaval ekonomsko upravičenost razširitve predmeta poslovanja še na: izdelavo električnih in plinskih gospodinjskih aparatov, transformatorjev ter mehanskih in elektromehanskih sestavnih delov.

Vrednost proizvodnje tovarne ELRA je znašala lani 48.659.000 din. Letošnja vrednost je planirana na 53.935.000 din, v letu 1972 pa na 157.000.000 din. Število zaposlenih ob koncu aprila 1971: 415.

S priključitvijo te tovarne bi si ISKRA v kratkem času formirala specializirano tovarno gospodinjskih aparatov z že pridobljenim renoimejem, ELRA pa bi v okviru ISKRE dosegla mnogo hitrejšo rast proizvodnje in s tem tudi dohodka.

(Ker bo 2. julija o priključitvi sklepal DSZP ISKRA bomo podrobneje poročali v naslednjih številkah).

Petnajsti »Oskar« za Iskrino embalažo

Iskrina embalaža

že šestič pred ocenjevalno komisijo

Zvezna gospodarska zbornica za Beograd, Gospodarska zbornica SR Slovenije in Center za napredek trgovine in embalaže Ljubljana so imeli v torek 29. junija 1971 svečano sejo zbora delovne skupnosti Centra za napredek trgovine in embalaže ob 15. obletnici CTC v Ljubljani. Ob tej priložnosti je bila svečana podelitev letošnjih jugoslovanskih »Oskarjev« za embalažo, kjer je »ISKRA« dobila spet tri »Oskarje« in sicer za:

- prodajno embalažo UNI-družine (električno enoročno orodje)
- prevozno transportno embalažo za električno varilno napravo SAFMIG
- prevozno transportno embalažo za težke komandne naprave in usmernike.

Za vso navedeno embalažo je izdelal konstrukcijsko rešitev in dokumentacijo oddelek za embalažo pri ZZA.

Z optimizmom v prihodnost

Ko praznujemo 25-letnico ISKRE, se nam nehote utrinjajo misli o prehojeni poti in številnih družbenih ter gospodarskih problemih. Vsak začetek je težak. Toda prvi pionirji ISKRE so se lotili dela s tistim, kar so imeli — in uspeli. Potrebna so bila izredna prizadevanja in napor; dobro se še spominjamo, kako smo družno skočili na pomoč, kjerkoli je bilo potrebno in nismo se dosti spraševali ne za čas, ne za osebne zadeve. Kolektiv je vedel, da si mora ustvariti solidnejše pogoje za delo s sredstvi, ki jih je imel na razpolago.

Predsednik sindikata
Vinko Sarabon

V sedanjem obdobju moramo usmeriti naša prizadevanja v to, da zagotovimo vsem

zaposlenim toliko osebnih prejemkov, da bodo imeli vsaj minimum sredstev za življenje, dostojno človeka v naši družbi. To ni samo želja, temveč za to obstajajo realne možnosti. To zahteva določeno mero discipliniranosti in prizadevnosti nas vseh pri izpolnjevanju delovnih obveznosti. Vzporedno je treba v našo proizvodnjo vključevati sodobne tehnološke in organizacijske prijeme tako, da bo delo manj naporno ob hkratnem doseganju boljših poslovnih rezultatov.

Ena od pomembnih nalog je tudi razvijanje zdravih medsebojnih in tovariških odnosov, ki morajo temeljiti na človeških načelih in objektivnem odnosu do problemov. Le takšen način obravnavanja vseh vprašanj doprinaša k prijetnemu delovnemu vzdušju. Delamo v panogi industrije, ki se zelo hitro razvija, tako doma kot na tujem, zato moramo biti elastični in učinkoviti na vseh področjih, če si hočemo zagotoviti uspešno pot v prihodnost.

Postali smo velika družina proizvajalcev v okviru Iskre. In prav je, da smo složna družina, ki ima enak interes: dobro in uspešno gospodariti in napredovati. Tradicija petindvajset let in privrženost idejam napredka daje zagotovilo in upanje, da lahko z optimizmom pričakujemo prihodnost.

Trezno in smelo odločanje

Mnogo misli bi lahko človek posredoval našemu delovnemu kolektivu, posebno še za tako pomemben jubilej, ki ga letos praznujemo. Želel bi posredovati le nekaj misli, ki naj bodo vodilo našemu nadaljnjemu delu in prizadevanju.

Sekretar organizacije ZK
Stane Mihalič

Ob ustanovitvi našega delovnega kolektiva pa do danes se je naš delovni človek znal trezno in smelo odločati v zelo pomembnih in težjih nalogah. Znal je leta 1950 pre-

zeti oblast v svoje roke, jo skozi vsa leta utrjevati in danes dosegel kot upravljalec visoko stopnjo organiziranosti in sposobnosti.

Petindvajset let je dolga naša dosedanja pot. Kdor jo je prehodil ve, da ni bila lahka, ne enostavna. Marsikdo si je na tej poti pridobil mnogo izkušenj in znanja, s katerim bo lahko omogočil, da bo naše bodoče delo še kvalitetnejše in uspešnejše kot je bilo dosedaj.

Nujno je, da vsem, ki so vložili v delovni kolektiv Iskre vse svoje umske in fizične sposobnosti v preteklih 25 letih, nudimo varno zavetje in jasno prihodnost.

Vsi skupaj pa moramo stremeti za tem, da z dneva v dan večamo ekonomsko učinkovitost in povečujemo naše sposobnosti pri vključevanju v mednarodno delitev dela in blagovno menjavo. Naloge, ki stojijo pred nami so ogromne toda jasne, zato sem prepričan, da bo tudi naše nadaljnje delo še bolj uspešno kot dosedaj.

Želim, da bi se v bodočih letih našega dela v kolektivu vsi dobro razumeli, delo in težave kakor tudi dobrine porazdelili tako, da bo breme

enakomerno porazdeljeno med nas vse.

Nadalje želim, da bi vsak član našega delovnega kolektiva po svojih sposobnostih in močeh čim več prispeval k uresničevanju sklepov 17. seje predsedstva ZKJ in 20. seje CK ZKS. Uresničitev le-

teh je porok za boljše življenje in počutje nas vseh.

Ob koncu teh misli čestitam vsem članom našega delovnega kolektiva k našemu skupnemu jubileju, v bodoče pa želim vsem še mnogo delovnih uspehov.

Mladina in 25 let Iskre

25 let! Četrto stoletje je lep jubilej za mladi kolektiv posebno za tiste, ki so z njim rasli vseskozi. Res, da se v tem ne moremo primerjati z velikimi svetovnimi firmami, vendar pa dosedanja uspehi, prizadevanja in želje kažejo, da bomo v prihodnosti beležili še lepše in večje jubileje.

S podjetjem Iskra je rasla in se razvijala tudi mladina. Njena organizacija se je vseskozi trudila, da bi se s svojim delom čim bolj približala hotenju mladih. Svoja hotenja so mladi izražali prek osnovne organizacije, posebno pa prek klubov mladih proizvajalcev, ki so bili v takratnem obdobju ena od izvrstnih oblik dela v mladinski organizaciji. Klubi mladih proizvajalcev so v Iskri uspešno delali nekaj let in pripomogli, da so mladi temeljiteje spoznavali proizvodnjo v tovarni in njeno problematiko ter da so se seznanjali s sistemom takrat še mladega samoupravljanja.

Nato je prišlo do pomembne odločitve delovnih ljudi kranjske Iskre ter ljubljanskih podjetij TELA, IEV in Telekomunikacije, namreč da se združijo. Nastalo je podjetje Iskra.

Mladina, kot eden najbolj naprednih in revolucionarnih faktorjev je kot prva družbeno politična organizacija v Iskri takoj spoznala potrebo po organu mladine, ki bi po-

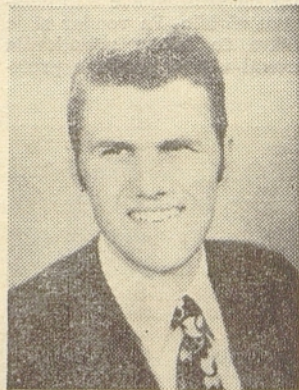
vezovala tovarniške komiteje in s tem mladino vseh integriranih tovarn. Ustanovili smo koordinacijske komiteje mladine. Inicijator in tudi kasnejši prvi predsednik tega komiteja je bil tov. Sandi Leben, ki je še danes zaposlen v kranjski Elektromehaniki. Prav je, da se ob tej priliki spomnimo tov. Sandija, ki je bil takrat z vso dušo za mladino in njen mentor v pravem pomenu besede.

V prvih mandatnih dobah so bili člani koordinacijskega komiteja voljeni po ključu iz vsake tovarne. Število Iskrinih tovarn je iz leta v leto raslo. Med tem časom se je spremenila tudi organizacijska oblika podjetja — nastalo je Združeno podjetje Iskra. Zaradi vseh teh sprememb se je spreminjalo tudi delo mladinske organizacije. Koordinacijski komite se je preimenoval v koordinacijsko konferenco in zaradi nekaterih nerazčiščenih vprašanj z republiškim vodstvom mladine, prevzel tudi drugačno organizacijsko obliko. Člani KK so avtomatično postali vsi predsedniki tovarniških konferenc vseh tovarn in dislociranih obratov ob njihovi izvolitvi. Tak je sestav KK še danes in v tem sestavu dokaj uspešno dela.

Pri tem je treba ponovno omeniti majska srečanja mladine elektronske in elektro

industrije Jugoslavije, ki so postala tradicionalna.

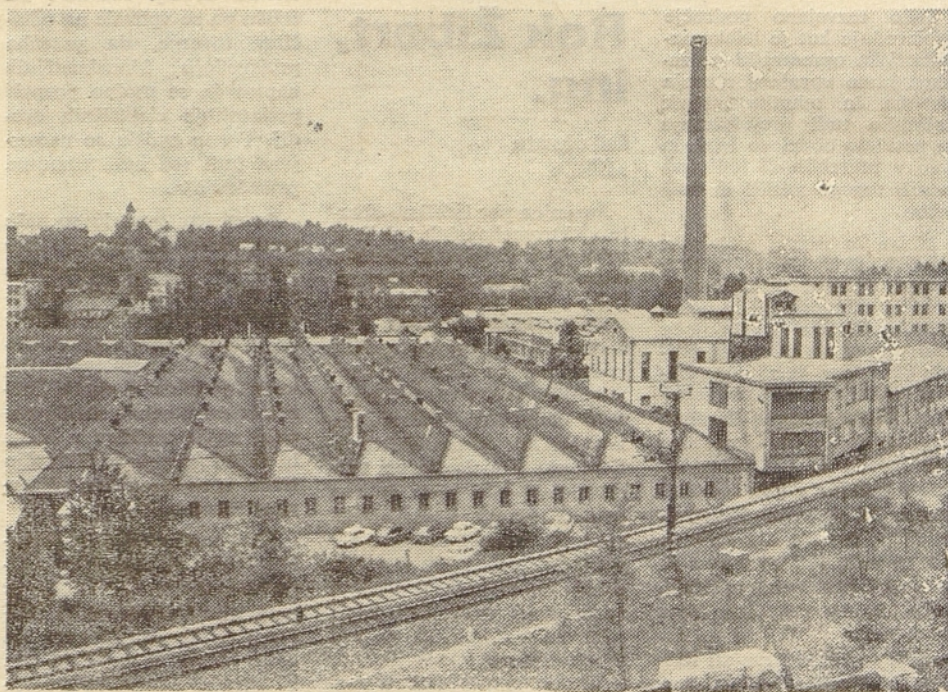
Koordinacijska konferenca na teh srečanjih zastopa nad desetletno mladih Iskraštev. Eden rezultatov teh krečanj je vsakoletna organizacija mladinske delovne brigade »Bratstvo enotnost« sestavljena iz mladine na majske srečanjih sodelujočih podjetij. Letos bo ta brigada delala že četrtrič in sicer v Nišu. Posebej velja pohvaliti brigado, ki je leta 1969 delala v Zagrebu na Savi in za svoje delo od predsednika Tita prejela visoko odlikovanje: Red dela s srebrnim vencem.

Predsednik ZMS ZP
Franc Lavrič, ing.

Mladi smo, mladi pa vedno z zaupanjem in optimizmom zrejo v prihodnost. Zato ni bojzani, da Iskra v prihodnosti ne bi žela še večjih uspehov. Svojo pripadnost Iskri bomo pokazali z udeležbo na proslavi 4. julija v Preddvoru.

Predsednik koordinacijske konference ZMS ZP Iskra
Franc Lavrič, inž.

Pogled na »Elektromehaniko«, ki slavi 25-letnico obstoja

Ob jubileju ugodna ocena rezultatov

Peter Mihelič, ing.

šef obrata
»Avtomatske telefonske naprave«

Prvi začetki razvoja telefonije segajo v kranjski Iskri v ona leta po drugi svetovni vojni, ko v novi socialistični Jugoslaviji na tem področju ni bilo ne tovrstne proizvodnje, niti vzorov ali izkušenj pa tudi možnosti za naslonitev na proizvajalce v inozemstvu ni bilo. Pa vendar si je Iskra že takrat prizadevala uvesti v svoj program proiz-

vodnjo telefonske opreme. Začetki so bili skromni, tako je običajno in tako lahko sodimo danes, ko gledamo na prehojeno pot in pionirje tega dela, mnogi so še aktivni, kot osnovo za današnjo telefonijo, ki zaposluje v Elektromehaniki kar dva in pol tisoč ljudi.

Tako razvejano področje proizvodnje kot je telekomunikacijska oprema, ki ne zajema samo vprašanj razvoja sistema in tehnike ampak dejansko tudi projektiranje in posebno obdelavo trga, je dalo v preteklih 25 letih tej branži mnogo misliti in tudi težav.

Izbira in razvoj sistemov, tehnika proizvodnje, vsakokratni splošni gospodarski položaj v Jugoslaviji in nenazadnje taktika nastajajoče konkurence, so bili poleg drugih činiteljev, ki so v preteklem obdobju krojili pot Iskri telefoniji navzgor. Posebno markantni mejniki in za Iskra odločujoči, so bili poleg samega začetka v koračnem sistemu za zasebno in javno tehniko, uvedba crossbar sistema pravtako za javne in stranske telefonske centrale, odločitev za uspešen izvoz na zahodna tržišča in ne nazadnje uspeh proizvajati telefonske aparate in naprave vseh vrst v zadovoljujoči kvaliteti in količini.

Gotovo je še trajajoča konjunktura v svetu in vedno večja potreba po telefonskih napravah tudi v Jugoslaviji, dala Iskri proizvodnji uspešen utrip v vseh področjih. Po umiritvi nekaterih izhodiščnih pogojev kot so programa proizvodnje, tehnika v sistemu in kvaliteta, je tudi proizvodnja količinsko hitro naraščala. Prav tako naglo širjenje proizvodnje, ki je znašalo v zadnjih treh letih prek 25 %, prinaša v proizvodnjo novo problematiko, od pomanjkanja delovne sile do opreme in orodij. Čeprav je v okviru možnosti storjeno vse, da bi konjunktorne potrebe na tržišču pokrili čim prej, nam to do sedaj ni povsem uspelo.

Predpriprave za prihodnji razvoj obrata ATN, ki so bile sprožene v zadnjih dveh, treh letih, dajejo tej branži lepo perspektivo. Na tem mestu naj omenim samo obsežne spremembe v tehnologiji, v organizaciji dela in planiranju, večjih investicijah in razširitvi prostorov in seveda poglavito k osvajanju perspektivnega elektronskega sistema Metaconta 10 C. Prizadevanja, da začrtano smer vzpona tudi obdržimo, morajo zajeti praktično vsa torišča dela. Posebno pozornost bo potrebna pri šolanju in pridobivanju ustreznih kadrov, pri hitrosti moderniziranja proizvodnih postopkov, pri povečanju solidnosti splošne poslovne discipline in ne nazadnje v poudarku na kvaliteti naših izdelkov.

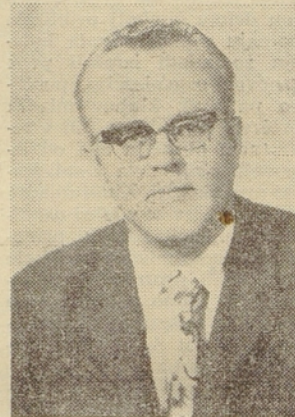
Prehojena pot in doseženo v preteklih 25 letih doma in v tujini nam lahko daje dober občutek in trdno zaupanje tudi za uspeh v prihodnosti.

Rok Žibert, ing.

šef obrata
»EMI«

Razvojna pot izdelkov obrata elektromehanskih izdelkov sega prav v začetek obstoja današnje Iskre. Kljub prenehanju proizvodnje kinoakustičnih naprav je naša dolžnost, da se ob tej priložnosti spomnimo na skoraj nepremostljive težave ob uvajanju tako zahtevne proizvodnje, kot so bili kinoprojektorji. Zahtevna tehnologija pri tem artiklu je bila prav gotovo osnova vsemu nadaljnjemu razvoju kranjske tovarne. Kinoprojektorji so bili vseskozi ponos in dokaz ustvarjalne sposobnosti kolektiva. Tudi prvi izvozni artikel je bil 35 mm kinoprojektor, zato je umesten vsaj skromen spomin nanje in na sodelavce, ki so jih ustvarjali.

Tudi razvoj električnih orodij sega v začetno obdobje Iskre. Leta 1946 je bil izdelan prvi vrstalni stroj EVS 1 in zatem EVS 3. Z vsesplošnim razvojem standarda in tehnologije je postajalo ročno delo drago in raslo je povpraševanje po raznovrstnih električnih pripomočkih — orodjih. Če izvzamemo kritično obdobje okrog leta 1967 je vzpon te proizvodnje prav v zadnjih par letih naravnost silovit. Pomembno je dejstvo, da izvažamo cca 50 % celotne lastne proizvodnje na konvertibilno področje in pri tem dosežemo celo lep dohodek. S ponosom ugotavljamo, da naša električna orodja tehnično in oblikovno povsem ustrezajo zahtevam zahodnega trži-

šča, kjer so povsem konkurenčna.

Moram reči, da se v preteklosti postavljeni cilji v pogledu napredovanja proizvodnje obrata precej razlikujejo od dandanašnjih. Predvideval se je zmeren trend rasti proizvodnje kinoakustike in električnih orodij. Razmere na tržišču pa so vplivale na odločitev tovarne, da preneha proizvodnjo kinoakustičnih naprav in se močno pospeši proizvodnja električnih orodij. V tem smislu so usmerjena tudi vsa naša trenutna prizadevanja.

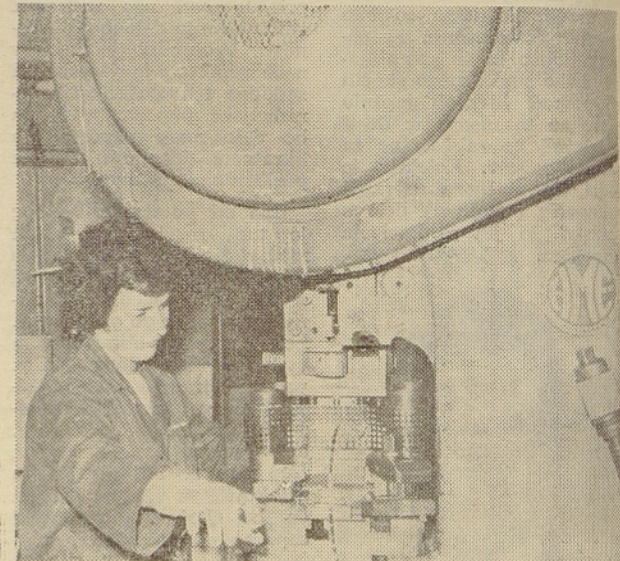
Po mojem mnenju so naše perspektive in razvoj zelo vzpodbudne. Ugotavljam, da je vsa naša proizvodnja na kratko rečeno, tržno sposobna in praktično razprodana. Tudi v bodoče smemo pričakovati podobno situacijo kolikor bomo nenehno sledili razvoju naših artiklov v svetu in si prizadevali za čimvečjo tržno sposobnost na svetovnem tržišču.

Naša proizvodnja že prerašča okvire slovenskega in jugoslovanskega tržišča in je zato potrebno usmeriti težišče prizadevanj tovarne na dvig nivoja tehnologije. Ta je pogojen predvsem z večjimi količinami enakih proizvodov in investicijami. Ne-

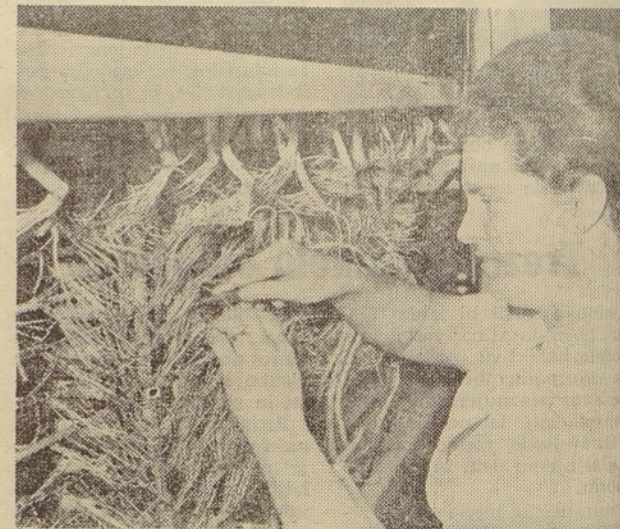
dvomno more temu mnogo prispevati prizadevnost vseh, ki delajo na tem področju. Zato pa bo potrebno zagotoviti nova tržišča doma in na tujem. Zaradi morebitnih nihanj na zahodnih tržiščih bi morali, že zaradi varnosti v proizvodnji, intenzivneje obdelati tržišča v vzhodnoevrop-

skih državah in tja plasirati del svoje proizvodnje.

Najuspešnejšo uveljavitev tovarne nasploh pa moremo pričakovati samo z zadovoljivo kvaliteto in ceno svojih proizvodov, ustreznim servisiranjem ter splošno solidnim poslovnim odnosom do svojih partnerjev.

Tudi stiskalnice ne delajo problemov »nežnemu« spolu

Pletenje žičnih kit za tel. centrale

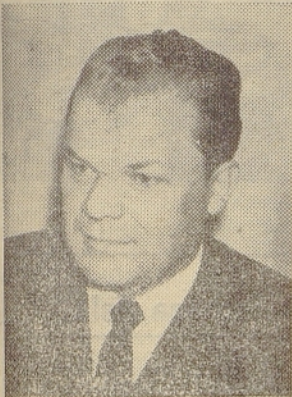

Ob tekočem traku števecv

Viktor Kosec

šef obrata
»ŠTEVCI«

Števci za merjenje električne energije spadajo med prve proizvode kranjske ISKRE. V pičlem poldrugem letu po ustanovitvi tovarne so naši razvijalci, tehnologi in orodjarji pripravili pogoje za začetek proizvodnje. Proizvodne težave so bile spočetka ogromne; bili smo skoraj brez proizvodnih izkušenj, oprema je bila pomanjkljiva, reprodukcijski material pa je tudi

samo deloma ustrezal tehničnim zahtevam. Z vztrajnim delom so rastle naše izkušnje, dvigala se je kvaliteta, vzporedno s povečanim obsegom proizvodnje pa smo širili tudi asortiman. Začeli smo z najenostavnejšimi enofaznimi števci. Sedaj proizvajamo eno in trofazne števce v eno in dvotarifni izvedbi z razširjenim merilnim obsegom. V okviru števehne branže teče tudi proizvodnja stikalnih ur in sinhronih motorjev. Vsi ti izdelki so plod domačih konstrukcij. V obdobju 23-letne proizvodnje smo izdelali 5,2 milijona števecov za domači trg, katerih vrednost bi po današnjih cenah znašala preko 850 milijonov ND. Mimo tega pa smo izvozili še cca 1 milijon predvsem enofaznih števecov. Ekonomski rezultati te proizvodnje so zadovoljivi tako na domačem trgu kakor tudi v izvozu. V celoti vzeto lahko ugotovimo, da uresničujemo večino ciljev, ki smo jih v preteklosti postavili.

Analize kažejo, da imamo tudi v prihodnosti tako doma kakor tudi v tujini velike možnosti plasmana izdelkov števehne branže, če se bomo le dovolj hitro prilagojevali vedno večjim zahtevam trga. Prilagoditev trgu bomo lahko dosegli samo z naprednimi konstrukcijami, ter sodobno organizirano proizvodnjo in prodajo. Seveda bomo morali poskrbeti zato, da bodo novo konstruirani izdelki hitreje pripravljene za serijsko proizvodnjo kot dosedaj, v samo proizvodnjo pa bomo morali uvesti sodobnejše proizvodne postopke.

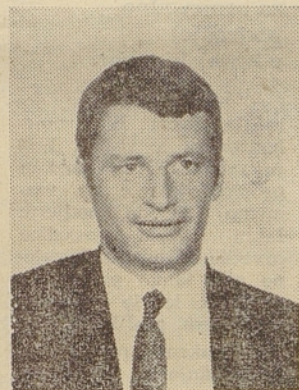
Pri formiranju bodočega proizvodnega programa bo nujno upoštevati, da postaja elektronika tudi na področju merjenja električne energije vedno pomembnejši činitelj. Zaradi hitrega razvoja elektronskih elementov je realno računati, da bo v prihodnosti statični števec za merjenje električne energije, ki je sedaj še zelo drag, postal resen konkurent sedanjim elektronskim izvedbam. To dejstvo nas sili k temu, da v bodoče angažiramo več sposobnih strokovnjakov in seveda tudi finančnih sredstev za razvoj te tehnike.

Peter Kopal, dipl. ing.

šef obrata
»STIKALA«

Začetek razvojne poti stikalne tehnike v okviru Elektromehanike, je vezan na prva leta Iskre. Če upoštevamo pogoje v katerih se je krojila razvojna pot obrata stikal, potem dosežene rezultate lahko ugodno ocenimo.

Če smatramo želje tudi za cilje potem le-ti niso bili v

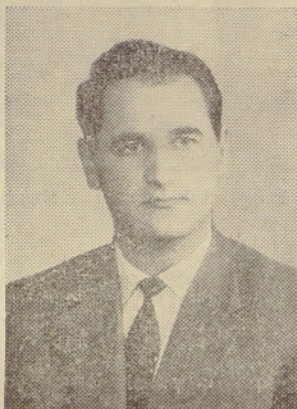
celoti izpolnjeni, ker so v neposredni zvezi z možnostmi. Kljub nihanju v preteklem obdobju pa lahko govorimo o precejšnjem povečanju proizvodne dejavnosti.

Perspektivne smernice razvoja še niso detajlirane. Smo v fazi načrtovanja bodoče usmeritve. Kažejo pa se že določene rešitve, kot sestavni deli perspektivnega razvojnega programa. V času velike konjunktore ni posebnih težav s plasmajem proizvodov na tržišču. Smatram, da je prav ta moment izkoristiti v polni meri s povečevanjem proizvodnje tržno zanimivih artiklov, pri tem pa doseči dolgoročne aranžmaje s kupci tako na domačem kakor tudi na zunanjem tržnem prostoru.

Damijan Hafner, ing.

šef obrata
»MEHANIZMI«

Če vzamemo v poštev začetno proizvodnjo pred 15. leti v znesku 30 milijonov S din pri 30 zaposlenih in sedanjo proizvodnjo 2,3 milijarde pri 210 zaposlenih, je moč reči, da je bila priključitev TULIPA k Iskri koristna. Prvotni plani so predvidevali maksimalno vrednost proizvodnje obrata do 1 mi-

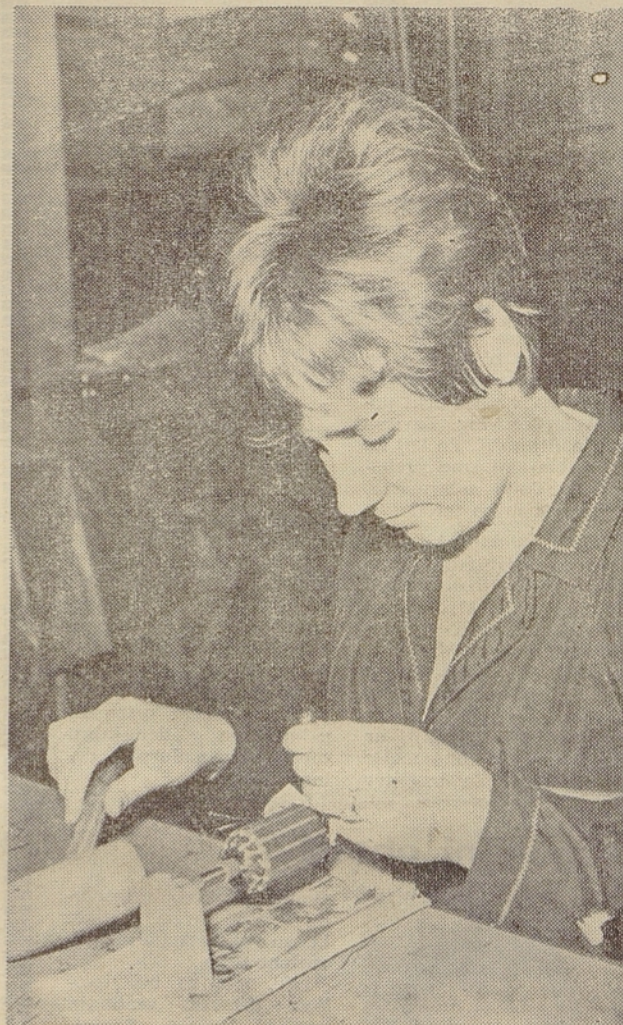

lijarde; že ta številka je bila fantazija za mnoge ljudi v tovarni in občini.

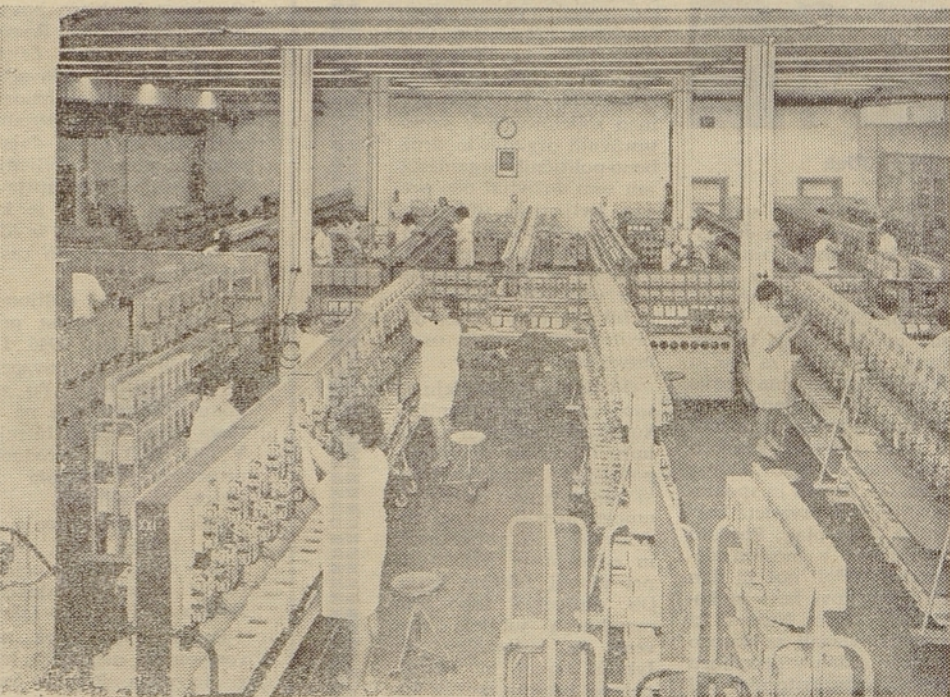
Prizadevnost zaposlenih je omogočila, da smo plan celo za 100% presegli. Dobra kvaliteta nam je dala priznanje v Italiji, Nemčiji in Ameriki. V tem letu bo znašala vrednost izvoza prek 450.000\$. To so številke, ki opravičujejo ustanovitev obrata v Lipnici, proizvodnja pa kaže na nujnost specializacije v prihodnjem vedno težjem konkurenčnem boju. V 15. letih je kolektiv postavil temelje za

fino in natančno proizvodnjo, ki bo v bodočnosti dala svojstven utrip dolini pod Jelovico, ki je stoletja hirala od težkega kovaškega dela. V življenju nikoli ne smemo biti zadovoljni z doseženimi rezultati. Samo trdo delo, kvaliteta in cena ob pravilno načrtanem razvoju, dobra organizacija, pravilna

in točno opredeljena odgovornost in funkcija »zobnika«, ki nastopa v našem skupnem mehanizmu, nam bo v bodoče lahko dala še boljše rezultate in prijetno zadovoljstvo ob raznih jubilejih, da naš trud ni bil zaman, da bomo ponosno nosili znak ISKRE, ki smo si ga že pred toliko leti pripeli.

Posnetek iz obrata »Rotacijski stroji«

ELEKTROMECHANIKA: v oddelku kontrole števecov

Spomini na leta udarnišтва

Orel Franc

Ko sem se leta 1945 zaposlil v naši tovarni, sem našel v orodjarni vrsto znancev in sodelavcev. Brez vseh pretiravanj — zavedali smo se, da proizvodnja, čeprav takrat še majhna po obsegu in po asortimanu, mora steči. Za to sta v orodjarni poskrbela tov. ing. Lavrenčič in Primožič. Pa kaj ne bi stekla, saj smo prehajali v dobo udarnišтва, v tovarni in na terenu.

Mladi kolektiv, ki je še iskal svoj proizvodni program, se je kmalu odločil za panogo elektrotehnike in finomehanike. S preimenovanjem iz Strojnih tovarn v ISKRO pa je opustil maloserijsko proizvodno ročnih vrtnih strojkov in stenskih ur ter se lotil zahtevnejše proizvodnje. Za izvršitev

letnega plana, katerega smo vsako leto pričakali s sprožitvijo tovarniške siren, so bili »mobilizirani« tudi režijski delavci iz pisarn in uprave.

Nekateri ob lahkih, drugi ob težkih življskih kartah, smo se množično udeleževali tudi udarniškega dela popoldne in ob udarniških nedeljah. Delovne akcije na tovarniškem dvorišču, pri graditvi vodovoda Primskovo—Planina, vodovoda v Stražišču, so bile na dnevnem redu. Prav gotovo se spominjam udarniške nedelje na žagi v Preddvoru, kjer sva bila z dr. Trostom dodeljena v brigado tov. Faturja z nalogo, da po navdilih žagarskega strokovnjaka zlagamo deske v »kašte«. Za današnji čas težko razumljivo udarniško delo pa je v tistem času zajelo celoten kolektiv. Ni jih bilo malo, ki so se izkazali z izkaznico o opravljenih urah na udarniškem delu, izdano od štaba delovnih brigad z več sto udarniški urami. Eden izmed teh je bil tudi Hijacint Solar, sedaj že upokojenec, ki se je izkazal s 500 urami udarniškega dela. Ne bi bil rad piker: To množično udarniško delo v prostem času pa v nobenem oziru ni primerljivo z današnjim množičnim nadurnim delom.

Vzpon ni obstal

Pavel Rink

Od leta 1946, ko sem se zaposlil v Iskri pa do danes, ko proslavljamo 25-letnico poslovanja, z zadovoljstvom gledam prehojeno pot. Spominjam se časov udarnišтва in tekmovanja delavcev za večjo produktivnost, na prve napore uveljavljanja kvalitnih izdelkov in s tem v zvezi izdelave kvalitnih sestavnih delov. Odras delavske zavesti in spontanosti je bila prva leta borba za letni plan. Pogosto so delavci v mesecu decembru delali noč in dan ob ječmenovi kavi in koruznem kruhu. Napore, ki smo jih vlagali za doseg letnega plana v decembru prva leta pogosto niso bili opravičljivi. Ponosni smo bili, ko smo na koncu leta

skupno ugotavljali dosežene uspehe in na izdelke, ki so predstavljali naše vloženo delo.

1950. leta so bili izvoljeni delavski sveti in upravni odbori. Spominjam se prvih obravnav na sejah samoupravnih organov, na prve občutke odgovornosti članov samoupravnih organov iz vrst delavcev, ki so prvič sodelovali pri obravnavah in odločanju. Pri dolgoletnem sodelovanju v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah sem doživljal neposreden življenjski utrip kolektiva. Prevelik asortiman izdelkov, premalo obratnih sredstev, utrnjenost, pomanjkanje kadrov, je bil pogost predmet obravnave, kot resna ovira hitrejšemu razvoju.

Ob srebrnem jubileju se spominjam predstavnikov kolektiva v organih samoupravljanja in družbeno-političnih organizacijah, ki so zavestno žrtvovali mnogo prostih ur pri sodelovanju na obravnavah in odgovornih odločitvah pri plovbi Iskrine ladje. Ob doživljanju tako pomembnega jubileja sem vesel in zadovoljen, da Iskrin vzpon ni obstal, pač pa Iskrina zvezda kaže še večjo in uspešnejšo pot.

Posnetek iz montaže v obratu avtomatskih telefonskih naprav

Govorijo jubilanti 25-letnega dela

Alojz Grčar dipl. ing.,

pomočnik
direktorja
za proizvodno
področje
v kranjski tovarni

začel boj za izvoz na konvertibilna področja, saj je v letu 1966 skoraj dve tretjini vsega izvoza šlo na nekonvertibilno področje. Napredek je bil hiter. Letos bo Elektromehanika izvozila za preko 6.000.000 \$ izdelkov in od tega preko 80% v deželne s konvertibilno valuto.

In bodočnost? Pravkar stojimo na novi prelomnici. Napraviti je treba nove korake, ki bodo Elektromehaniki in s tem Iskri porok za razvoj v naslednji dobi. Ti koraki bodo morali biti storjeni na vseh področjih: izvesti bo treba novo organizacijo, sistem nagrajevanja bo moral postati učinkovitejši, planiranje bo moralo postati bolj skrbno in natančno, izvajanje dosledno, ekonomika bo morala prevzeti še večjšo vlogo. Se posebej pa se bo treba potruditi, da bo tovarna napredovala tudi na tehničnem področju. Na stežaj moramo odpreti vrata elektroniki, istočasno pa postati še preciznejši v finomehaniki, saj svet že nekaj časa govori o mikromehaniki. Seveda pa to zahteva tudi novo tehnologijo, ki bo zahtevala znatne investicije ne samo v sredstva, ampak tudi v človeka. Povečana proizvodnja pa bo zahtevala širok prodor v svet.

Cilj naj nam bo bodočnost, preteklost učitelj. Zavedajmo se, da bo bodočnost neusmiljeno ocenjevala naše delo.

V začetku je bila ideja. Rodila se je iz težnje, prestopiti plot zaostalosti in dohietati razvite narode.

V akcijo so šle misleče glave in delovne roke. Začetek ni bil lahek. Ni šlo vse tako hitro kot je bilo zamišljeno. Razvoj ni tekel linearno. Zakon vztrajnosti je deloval v vsej svoji neusmiljenosti. Potrebna je bila izredna energija, ki jo je dajalo mlado, zdravo življenje. Vse misli so bile uprte v bodočnost, ki jo je kovalo tisoče rok. In iz ideje je iz leta v leto rasla Iskra.

Le 69 starih milijonov je znašala vrednost proizvodnje v letu 1946. Do leta 1950 se je povzpela že na milijardo. Po zakonu multiplikacije pa je rasla Iskra vedno hitreje. V letu 1960 je vrednost proizvodnje znašala že skoraj 11 milijard.

Tako polna življenja je bila tedaj Iskra, tako bujno se je razvila celica, da je prišel čas delitve. Rodila se je velika Iskra.

Porod je bil težak, novorojenček neboljšen, mati izčrpana. Precej časa je minilo, da sta si opo-

mogla. Iskra Elektromehanika se je v letu 1970 približala 35 milijardam proizvodnje. Če pa vzamemo, da je podjetje Iskra logična posledica prvotne ideje, potem nje-no rast lahko prikažemo grafično le še v logaritmičnem grafikonu.

V enakem trendu kot proizvodnja se je pa povečevala tudi storilnost. V letu 1950 je znašala vrednost proizvodnje na zaposlenega 550.000 S din. V letu 1970 pa že preko 6.500.000 S din. Danes pride na zaposlenega kar 12-krat večja proizvodnja kot v letu 1950.

Ko obravnavamo rast Iskre, moramo omeniti tudi njen delež na zunanjih tržiščih. Začetki so bili zelo skromni. Segajo v leto 1952, ko je bilo izvoženih v Avstrijo nekaj kinoprojektorjev. Vrednost izvoza v letu 1952 je znašala 13.000 \$. Boj za tuja tržišča je trajal kar deset let, vse do leta 1962. Še v letu 1961 je Elektromehanika izvozila le za 500.000 \$ izdelkov. Po letu 1961 je izvoz raste hitreje in je že leta 1966 dosegel 2.000.000 \$. Po tem letu se je v Elektromehaniki

Kako pisati akademske stopnje in strokovne naslove

Pri vsakodnevnem delu se srečujemo s problemom, kako pisati akademske stopnje in strokovne naslove delavcem, ki take stopnje oz. nazive imajo. V praksi se to rešuje na najrazličnejše, največkrat nepravilne načine. Zanimivo je npr. prebrati, da so v komisije imenovani trije tovariši in dva inženirja, ker pisec vsem tistim, ki nimajo nobene titule piše tov. oz. tovariš.

Vprašanje akademskih stopenj in strokovnih naslovov urejmeta dva zakona in to zvezni, ki je objavljen v Ur. listu SFRJ št. 13/63 od 3. 4. 1963 in republiški objavljen v Ur. listu št. 21 od 16. 7. 1971. Po zakonu je določeno, da pridobi strokovni naslov tisti, ki konča fakulteto ali visoko šolo oz. prvo stopnjo šolanja na fakulteti ali visoki šoli. **Akademsko stopnjo** pa pridobi tisti, ki konča tretjo stopnjo pouka na fakulteti ali visoki šoli.

Akademske stopnje so »magister« oz. »specialist« z označbo znanstvene oziroma študijske panoge. Za strokovne naslove navaja zakon nekaj pravih naslovov in to:

na učnih oddelkih filozofskih naravoslovno-matematičnih in drugih visokih šolah, ki vzgajajo učitelje

na ekonomskih fakultetah in ustreznih višjih in visokih šolah

na medicinskih fakultetah na stomatoloških fakultetah na strojnih, gradbenih, elektro in drugih tehniških fakultetah in visokih šolah

na fakulteti za politične vede,

novinarstvo in sociologijo na enopredmetni smeri odd. za psihologijo na pravni fakulteti na višji šoli za organizacijo dela na pedagoški akademiji na višji upravni šoli na višji šoli za socialne delavce

I. stopnja
predmetni učitelj (z navedbo stroke ekonomist inženir (z navedbo stroke npr. strojni inženir) pravnik organizator dela predmetni učitelj višji upravni delavec socialni delavec

II. stopnja
profesor (z navedbo stroke npr. fizike, zgodovine) diplomirani ekonomist zdravnik zobni zdravnik diplomirani (strojni) inženir diplomirani politolog (sociolog, novinar) diplomirani psiholog diplomirani pravnik

Zakon določa, da se strokovni naslov oz. akademska stopnja piše za imenom tistega, ki ga ima. Strokovni naslovi so določeni v statutih šol.

Republiški zakon tudi določa, da kdor je končal študij pred veljavnostjo zakona (to je 24. 6. 1971), ima pravico do strokovnega naslova, ki je v tem zakonu določen za ustrezen visokošolski zavod.

To je kratek povzetek iz zakonov. Menimo, da bi mo-

rali strokovne naslove pisati le tam, kjer je važno, da se poudari strokovnost posameznika glede na določene naloge npr. v odločbah in podobno, seveda pa s tem ni treba pretiravati.

Pri pisanju pa morate paziti na tiste, ki so na svoje naslove zelo navezani in jih vedno hočejo imeti ob svojem imenu, ker menijo, da le s tem nekaj pomenijo, vendar je to že psihološko vprašanje, kar pa ni namen obravnave v tem sestavku.

N. Pavlin

Posnetek iz obrata »Števec« v kranjski tovarni

OBVESTILO

Še ta mesec (junij) bo izšla v založbi CZ Uradni list SRS knjižica:

»DRUŽBENO DOGOVARJANJE IN SAMOUPRAVNO SPORAZUMEVANJE O DELITVI DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV«

V njej bo celotno besedilo zadevnega zakona, obeh sprejetih splošnih družbenih dogovorov z metodologijo, skupno izjavo podpisnikov, naslovi komisij za samoupravno sporazumevanje in podrobna razlaga pomočnika sekretarja sekretariata IS za delo Rada Mikliča.

S tem obvestilom želimo hkrati opozoriti, da je knjižica že v tisku in naročena v omejeni nakladi pri uradni CZ Uradni list SRS, Ljubljana, Veselova 11 — telefon 23-579; cena zanjo bo verjetno 12 dinarjev.

Knjiga bo dobrodošel pripomoček za sodelovanje v samoupravljanju, glede na svojo vsebino pa bo imela trajnejšo vrednost.

Na pragu računalniške revolucije

Informacije o knjigi, ki bo izšla ob svetovnem kongresu IFIP

Še pred nekaj leti so se nam zdeli elektronski računalniki sen daljnje bodočnosti, s katerim se bodo ukvarjali naši otroci. Danes pa ugotavljamo, da je razvoj računalništva prekosil celo najbolj optimistične napovedi; računalniki so prodrli že v znanost, tehniko, javno upravo, gospodarstvo, prosveto, umetnost, medicino, skratka, v sleherni področje človekovega udejstvovanja z namenom, da bi ga razbremenili dolgotrajnega in rutinskega dela.

Uvedba računalnika pa zahteva preobrazbo človekovega mišljenja, ki mora postati bolj stvarno, logično in dosledno, da bodo njegove vsakodnevne odločitve objektivnejše in uspešnejše.

Prav v tem pogledu pa nas je razmah računalništva zahteval nepripravljenost, večini naših gospodarstvenikov in drugih strokovnjakov manjka najosnovnejše znanje s tega področja, da bi lahko sledili

sodobnemu načinu dela. Z namenom, da bi preostali nastalo vrzel, se je ELEKTROTEHNIŠKA ZVEZA SLOVENIJE odločila, da izda knjigo z naslovom:

ELEKTRONSKI

RAČUNALNIKI

Osnove — programiranje — uporaba

Knjiga bo tiskana v slovenski in srbohrvatski izdaji, in sicer bo slovenska izdaja izšla ob V. svetovnem kongresu mednarodne organizacije za avtomatsko obdelavo podatkov IFIP (International Federation for Information Processing), ki bo od 23. do 28. avgusta 1971 v Ljubljani, srbohrvatska izdaja pa bo izšla približno pol leta kasneje. Z izdajo ob kongresu želi Elektrotehniška zveza Slovenije poudariti pomen tega mednarodnega dogodka za napredek računalniške znanosti v svetu in za popularizacijo te vede pri nas. Po drugi strani pa naj knjiga ob tem

kongresu pokaže svetovni strokovni javnosti našo stopnjo razvoja na področju računalništva.

Ta knjiga naj pripomore k preusmeritvi celotnega našega gospodarstva na intenzivnejše metode gospodarjenja s pomočjo računalnika, za kar pa je predhodno treba izpopolniti znanje velikega števila vodilnih in strokovnih ljudi v vsakem našem podjetju in ustanovi.

Nadaljnje važno poslanstvo knjige je pa tudi v tem, da namesto angleških strokovnih besed, ki so se v originalu ali celo v popačeni obliki uvedle v strokovni jezik na področju računalništva, uvaja pravilne slovenske izraze, ki so še posebej navedeni v štirijezičnem slovanju. Ta slovar je sestavila in potrdila Terminološka komisija Elektrotehniške zveze Slovenije. Rezultate dela te komisije prevzema Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Slovar slovenskega jezika, zato je

delo te komisije tudi na področju računalništva izrednega pomena za razvoj slovenske tehniške besede.

Knjigo je pripravila skupina 26 naših najboljših strokovnjakov, znanstvenikov in univerzitetnih profesorjev, ki zagotavljajo primeren nivo in kvaliteto knjige.

Vsebina knjige je razdeljena na tri dele: osnove, programiranje in uporaba.

Namen prvega dela je seznaniti bračca z matematičnimi osnovami in elektronskimi elementi, ki sestavljajo računalnike, v nadaljevanju pa preide vsebina na zgradbo in delovanje celotnega računalnika in na kompleksne računalniške sisteme.

Drugi del obravnava programiranje, začenši s splošnim poglavjem o programskih jezikih in z osnovami programiranja, nato so pa precej izčrpano podani trije visoki programski jeziki (FORTRAN IV, COBOL in ALGOL 60), v informativno skraćeni obliki sta pa prikazana še jezika PL/I in RPG.

Tretji del knjige ima namen seznaniti najširši krog gospodarstvenikov in stro-

kovnjakov v praksi z neizčrpnimi možnostmi in načini uporabe v znanosti, prosveti, elektroniki, elektroenergetiki, v ekonomiki, pri upravljanju najrazličnejših podjetij, še prav posebno pa pri vodenju proizvodnje in izdelni in procesni industriji. Ob koncu je obdelana še uporaba računalnika v sodobni medicini in pa uporaba računalnika v informacijsko-dokumentacijski službi (računalniško poizvedovanje o literaturi).

Za razvijalce elektronskih naprav bo najbolj zanimivo 15. poglavje: »Uporaba računalnika v elektroniki«, v katerem avtor podaja možnosti uporabe aplikativnih programov za izračunavanje najrazličnejših elektronskih vezij.

Strokovnjaki — organizatorji proizvodnje v vseh naših tovarnah bodo pa našli največ koristnih napotkov v poglavjih: 20. Uporaba računalnika v upravno-informacijskem sistemu podjetja, in 21. Uporaba računalnika v industriji končnih izdelkov.

Prvo od obeh omenjenih poglavij daje načelne smernice za kompleksno organizacijo celotnega podjetja z ra-

Lahko bi brez težav prihranili 12 milijonov dinarjev

Ne bi bil rad proglašen za novatorja, pa vseeno mislim, da bi na rešitev problema, ki sem ga navedel v naslovu, zelo enostavno kar s prstom pokazal.

Večkrat dobivam v rabo počsto v odprtih kuvertah, posebej pa mislim še na tisto, ki jo dobivam v večjih kuvertah. Na takšno kuverto je napisan naslov in ko iz ovitka pobere vsebino, papir zavržem. V poprečju je takšna kuverta zanesljivo vredna 100 din. (starih). In če bi uredili tak način, da bi na kuverto lepili naslov na majhnem listku s selotejpom bi to kuverto lahko večkrat uporabili. Morda bi celo propagandna

služba Iskra Commerce pripravila samolepljive listke, ki bi bili samo zato, da se nanje napiše naslov in nalepi na kuverto za njeno večkratno uporabo. (Mislim na nekaj podobnega kot so bili pripravljeni naslovni listki za razpošiljanje novoletnih koledarjev.)

Menim, da bi na ta način prihranili mnogo več kot 12 milijonov starih dinarjev, ker tako kaže izračun. Kar poglejmo!

»Poštni« oddelek Iskra Commerce vsak dan sprejme in odpravi 13.000 pisem. Od tega zanesljivo 1300 pisem oddelek odpošlje. Ta pisma so različ-

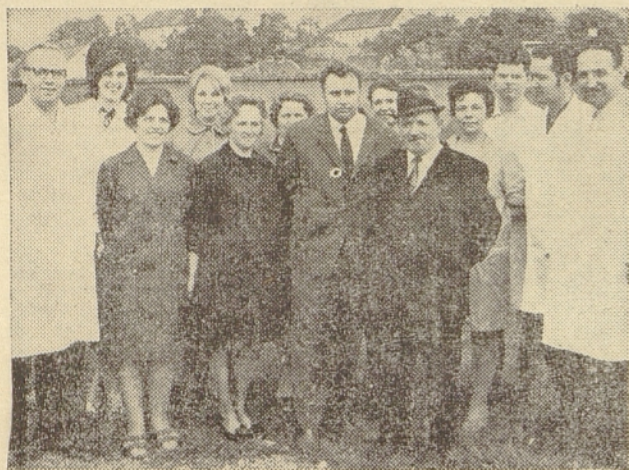
na, tudi takšna z obrazci, ki bi jih itak lahko večkrat uporabljali, če jih pošljemo odprta. S tem pisanjem pa mislim predvsem na pisma tistih posebnih oblik, katerih je približno tretjina, okoli 400. Prepričan sem, da bi jih bilo okoli 250 gotovo večkrat uporabnih. Če bi jih teh 250 kuvert uporabili le še enkrat bi na dan prihranili 25.000 starih din, to pa na mesec zneso pol milijona samo v organizaciji Iskra Commerce, torej najmanj milijon v ZP Iskra. Eneštaven račun pokaže 12 milijonov na leto.

Kje bi bilo lažje prihraniti 12 milijonov, kot v tem primeru! Pri tem se pa zavedamo, da je preprosti izračun preveč skromen, zato garantiram, da je znesek zanesljivo lahko še večji. Morda naj o tem še kdo razmisli!

inju

Sindikalna organizacija tovarne »Avtomatika« je 19. junija izvedla izlet čez Sk. Loko, Cerkno, Tolmin in na Vršič. Udeležilo se ga je 43 članov, ki so se za spomin fotografirali pred našim domom v Trenti

Dne 25. maja se je poslovil od sodelavcev tov. Slavko Košir, ki je bil po dolgoletnem, vestnem in marljivem delu kot kontrolor na liniji PTI upokojen. Ob tej priliki so mu izročili tudi lepa spominska darila in mu zaželeli še mnogo zdravja in zadovoljstva v zasluženem pokoju. Imenovani se je pri slovesu, presenečen ob toliki pozornosti, zahvalil vsem svojim sodelavcem za darila in lepe želje, obenem pa jim je zaželel še veliko delovnih uspehov

čunalnikom, za kar je pa osnovni predpogoj pravilno zajemanje in ažuriranje vseh informacij v centralni banki podatkov.

V naslednjem poglavju pa je zelo pregledno in izčrpno obdelan sistem za vodenje proizvodnje z računalnikom. Po uvodnih odstavkih o oštevilčenju in razčlembi izdelka s pripadajočo zgradbo kosovnic, je nanizano osem glavnih področij poseganja računalnika v vodenje proizvodnje v širšem smislu: kosovnični proces, vodenje zalóg, napoved prodaje, planiranje potreb, planiranje kapacitet, terminiranje operacij, spremljanje proizvodnje (v ožjem smislu) in končno še nabava materiala.

Za vse prejemale »Biltena dokumentacije« bo zelo zanimivo tudi 25. poglavje: »Uporaba računalnika v informativno-dokumentacijski službi«. Z opisom sistema, ki je bil razvit v našem podjetju in ki ga že uporabljamo za sestavljanje biltena dokumentacije, za selektivne informacije in za retrospektivne poročila o literaturi.

Knjiga bo obsegala ca 800 strani teksta z okrog 180 slikami, shemami in digrami, ob koncu knjige je podano 26 celostranskih praktičnih tabel in standardov; v štirjezičnem slovarju (angleško, slovensko, srbohrvatsko, nemško) je zbranih preko 500 najpogostejše uporabljenih strokovnih izrazov, v pregledu literature je pa nad 550 naslovov knjig, brošur, razprav in člankov s področja računalništva.

Velikost knjige je 15 x 21 cm, tiskana bo na finem glajenem papirju in vezana v imitacijo usnja ter obdana z zaščitnim ovitkom.

Informacijsko - dokumentacijska služba v ZZA je že razposlala prospekte z naročilnicami vsem, ki prejema »Bilten dokumentacije« in »Informacije«, pa tudi drugim, z namenom, da bi ta dragocena in po vsebini bogata knjiga postala priročnik slehernega strokovnjaka v razvoju in v proizvodnji v vseh naših organizacijah.

Lepi uspehi strelcev Elektromehanike

Od našega zadnjega poročanja o tekmovanjih strelcev iz kranjske Iskre so le-ti dosegli precej pomembnih uspehov. Naj jih opišemo kar po vrsti:

— V počastitev srebrnega jubileja tovarne so pripravili v maju tekmovanje z zračno puško, Med šestnajstimi udeleženci tega sindikalnega prvenstva se je izkazal Janez Zupan (Stikala), ki se mu bo zmaga štela tudi za izbiro najboljšega športnika Elektromehanike. Ekipno so bili najboljši predstavniki iz Vzdrževanja pred vrstama ATN in EMI. Najboljša deseterica se je od tedaj pridno pripravljala na letne igre ZP ISKRA.

— Občinsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško je prineslo zmago ekipi SD »Iskra« Kranj, ki je premagala kar osem kranjskih strelskih družin. Z drugim mestom je v konkurenci članov zadovoljil Lombar iz orodjarne pred Malovrhom (teh. službe), ki je bil peti, pa Nagličem (Orodjarna Ljubljana) in Lozarjem (ATN), ki sta se uvrstila na šesto in sedmo mesto med 53 tekmovalci; od teh pa jih je bilo kar trinajst iz ZP Iskra oz. dvanajst iz Elektromehanike.

— Osmo tekmovanje za »Lozarjev memorial«, ki so ga pripravili strelci iz Iskre v spomin na nekdanjega predsednika tovarniške družine je bilo spet uspešno za vrsto SD »Iskra«. Lani so jih tekmovalci iz SD »Stane Kovačič« premagali in osvojili prehodni pokal, letos pa si niso več dovolili takega neprijetnega presenečenja. Prehiteli so lanske vrvice in še tri druge ekipe ter si spet priborili pokal do prihodnjega srečanja.

— Tudi na republiškem prvenstvu v streljanju z vo-

jaško in MK puško so se dobro držali. Njihovi rezultati in uvrstitve so naslednje:

Vojaška puška — trojni položaj: 3. Freljih — SD »Iskra« 478 krogov; 4. Malovrh SD »Iskra« 478; 5. Černe — SD »Iskra« 476; 6. Naglič — Orodjarna — Ljubljana 472 krogov.

Vojaška puška — hitro streljanje: 7. Malovrh — SD

»Iskra« 10 zadetkov / 57 krogov; 8. Černe — SD »Iskra« 10/53; 9. Lombar — Iskra — Elektromehanika 10/53; 10. Naglič — Iskra — Orodjarna, Ljubljana 9/52; 12. Freljih — SD »Iskra« 8/53 itd.

Malokalibrska puška — trojni položaj: 5. Peternej — Iskra — Elektromehanika 501 krog; 14. Freljih — SD »Iskra« 483; 16. Černe — SD »Iskra« 477 krogov itd.

Dopolnila propozicij za VII. letne športne igre ZP Iskra v Kranju

sprejeta na sestanku športne komisije ZP ISKRA dne 29. 6. 1971 v Kranju.

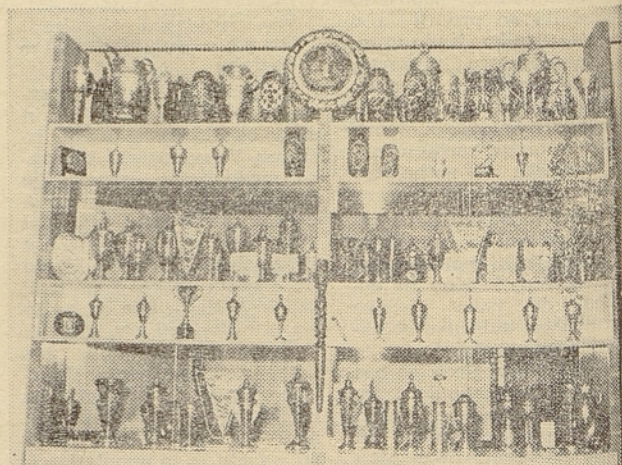
1. Delegat vsake panoge mora pred vsako tekmo pregledati potrebne dokumente za identifikacijo nastopajoče ekipe. V slučaju da član ekipe nima potrebnih dokumentov (osebne izkaznice, zdravstvene izkaznice) ne more nastopiti.

2. Studenti in vajenci ne morejo nastopati v ekipah za delovno organizacijo (ker niso člani sindikata).

3. Komisija — častno razsodišče sprejema samo pisemne pritožbe in to največ 30 minut po končani tekmi.

Pritožbo odda vodja ekipe delegatu, kateri jo predreje častnemu razsodišču.

4. Član komisije — častnega razsodišča je tudi KOSMAC BOJAN — ZZA, ki je bil pomotoma izpuščen.

Bogata bera trofej športnikov »Elektromehanike«

Rezultati sindikalnega prvenstva v streljanju z zračno puško

Prvenstvo Elektromehanike v streljanju z zračno puško je bilo opravljeno v dvoranah strelske družine »Slavec Ivo-Jokl« na Planini dne 31. 5. 1971. Nastopilo je 16 tekmovalcev iz sedmih delovnih enot. Tekmovanje je bilo ekipno in posamezno, rezultati pa se bodo upoštevali tudi za izbiro najboljšega športnika Elektromehanike v zvezi z akcijo TK ZMS.

Tekmovalci so streljali 20 strelcev za oceno.

Razvrstitev ekip:

	krogov
1. DE Vzdrževanje	496
Kmetič Karel	174
Frelih Srečo	168
Mravlje Marjan	154
2. DE ATN	492
Fras Fadil	173
Bojanič Jure	160
Lazar Branko	159
3. DE EMI	471
Žmitek Vladimir	170
Bremec Rado	153
Zupančič Franc	148

Razvrstitev posameznikov:

1. Zupan Janez, DE Obrat stikal, 174/3 x 10 krogov; 2. Rozman Rajko, DE Orodjarna, 174/2 x 10, 15 x 9 krogov; 3. Kmetič Karol, DE Vzdrževanje, 174/2 x 10, 12 x 9 krogov; 4. Fras Fadil, DE ATN, 173 krogov; 5. Žmitek Vladimir, DE EMI, 170; Malovrh

Božo, DE Tehnične službe, 169; 7. Frelih Srečo, DE Vzdrževanje, 168; 8. Zupančič Tine, DE Števc, 164; 9. Bojanič Jure, DE ATN, 160; 10. Lazar Branko, DE ATN, 159; 11. Lozar Edo, DE ATN, 158; 12.

Mravlje Marjan, DE Vzdrževanje, 154; 13. Bremec Rado, DE EMI, 153; 14. Zupančič Franc, DE EMI, 148; 15. Grobovšek Slavko ml., DE Števc, 145; 16. Grobovšek Slavko st., DE EMI, 121 krogov.

Tekmovanje v malem nogometu

V počastitev 25. obletnice Iskre so bila v maju organizirana medobratna tekmovanja v malem nogometu. Prijavilo se je 12 ekip, skupno 75 nogometašev. V ponedeljek 24. maja so bila na sporedu naslednja srečanja:

ATN II : ATN III — 7:6
MN : EMI — 5:4
ATN I : orodjarna II — 1:3
TSS : PS — 3:0
Stikala : Števc — 0:3

Tekmovanje je bilo na izpadanje in so se tako v naslednje kolo uvrstile sledeče ekipe:

Orodjarna I : ATN II — 6:5
EMI : orodjarna II — 4:5
TSS : Števc — 3:0

V finalni del tekmovanja so prišle ekipe: TSS, Orodjarna I in Orodjarna II.

Po izvedenem žrebanju so medsebojna srečanja igrali v petek, 4. junija.

TSS : Orodjarna I — 0:2
Orodjarna I : Orodjarna II — 1:2
Orodjarna II : TSS — 2:1

Zmagovalec je postala ekipa Orodjarna II in bo prejela prehodni pokal.

Končni razpored tekmovanj

1. Orodjarna II;
2. Orodjarna I;
3. TSS;
4.—6. EMI, ATN II, Števc;
7.—12. ATN III, MN, ATN I, Vzdrževanje, PS, Stikala;

Tekmovanje je bilo na rokometnem igrišču v Stražišču. Izkazalo se je, da bi v bodoče tako tekmovanje izvedli na travnatem terenu in to predvsem zaradi nevarnih padcev na asfaltu in velikosti igrišča. Za prihodnje je potrebno izdelati propozicije tekmovanja, da ne bo prihajalo do pritožb in zaradi enotnega sojenja sodnikov.

Prvenstvo v malem rokometu

Letos je v okviru sindikalnih iger tovarne Elektromehanike Kranj bilo izvedeno tudi tekmovanje v malem rokometu, športu, ki si z veliko naglico utira pot med delovne kolektive. Tekmovanja se je udeležilo 8 ekip, katerih kvaliteta je bila na zelo visoki ravni. Vse tekme so sodili sodniki gorenjske rokometne podzveze. Tekme so bile igrane na igrišču TVD Kranja v Stražišču. Igralo se je po pravilih RZJ in to 2 x po 20 minut. Ekipa na drugi strani Save je postavila prvi pokal v svojo vitrino, upajmo da ni zadnji. Pravilo, da je žoga

okrogla je tudi tukaj imelo svojo veljavo, kar je najbolj občutila ekipa orodjarne, ki nas je s svojo igro precej razočarala, saj se je morala že v predtekmovanju posloviti ter priznati premoč ekipi ATN.

Na koncu dvodnevni ostrih borb na vročem asfaltu je bil vrstni red sledeči: prva brez izgubljenih tekme je bila ekipa obrata Stikal, druga je ekipa ATN. Tretja je bila ekipa TSS, ki bi zaradi svoje homogenosti in izenačenosti tekmovalcev zaslužila višje mesto, vendar jih je v odločilnih trenutkih zapustila

športna sreča. Četrto uvrščena je ekipa obrata EMI, sledijo ekipe, ki so bile poražene že v predtekmovanju in to: Vzdrževanje naprav, Orodjarna, Merilne naprave in Šolski center. Število udeleženih ekip je pokazalo, da zanimanja za ta šport v naši tovarni ne manjka, zato je moč reči, da bo drugo leto udeležba še boljše in močnejša.

Rezultati predtekmovanja:
Vzdr. naprav : TSS 10:13,
Stikala : Šolski center 17:9,
Orodjarna : ATN 11:13, Merilne naprave : EMI 9:16.

Polfinalne tekme:
Stikala : TSS 18:17, ATN : EMI 13:10.

Finale:
ATN : Stikala 7:10.
V tekmi za 3 in 4 mesto je ekipa TSS premagala EMI z rezultatom 19:11.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

ANTONA BRENKUSA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem in sodelavkam v oddelku vzdrževanje strojev, produkciji, mali strugarni, avtomatih ter prevoznem oddelku za poklonjeno cvetje, izraze sožalja, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Tone, Lojze, Marjan ter hčerka Marica z družinami.

Uredništvo

Nagradna križanka

Za pravilno rešitev križanke ob Iskrinem srebrnem jubileju razpisujemo 20 nagrad:

1. nagrada: 250 din
2. nagrada: 150 din
3. nagrada: 100 din
4. do 20. nagrada: po 20 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo časopisa »Iskra« 64000 Kranj. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali rešitve, ki bodo v uredništvu do 15. julija 1971.

Iskreno čestitamo k jubileju Iskre in dnevu borca in želimo čimveč sreče pri žrebanju nagradne križanke.

OBVESTILO

Vse večje zahteve sodobnega prometa, zlasti pa prometnega tržišča zahtevajo vedno bolj kvalitetne in celovite prevozne storitve tudi v potniškem prometu. Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana se je zato odločilo posodobiti železniški potniški promet v tehničnem oziru po danih možnostih, zlasti pa v vsem tem, kar povečuje udobnost potovanja oziroma kar pogojuje sodobno urejen potniški promet.

V ta namen je ustanovilo v svojem okviru Podjetje za turizem, transport in gostinstvo (TTG), da bi se organizirano in strokovno zagotovila vsa tista dejavnost, ki naj zadovoljuje komitente železnice v potniškem prometu.

Novo Podjetje za turizem, transport in gostinstvo (TTG) ima zato širok obseg dejavnosti: organizacijo in opravljanje prevoza potnikov in prtljage, organizacijo in izvedbo turističnih potovanj doma in v inozemstvo, gostinske storitve ob vlakih in v vlakih ter drugih prevoznih sredstvih, prenočevanje potnikov in turistov v lastnih in tujih objektih, uvedbo vodniške in taksi službe, urejanje carinskih formalnosti, organizacijo obiskov raznih prireditev itd.

TTG zagotavlja svoje storitve prek svojih poslovalnic v Ljubljani, Mariboru, Celju, Postojni in Puli (doseganje poslovalnice Turistično-transportnega biroja — TTB), ki vam oskrbijo:

- vozne karte za železniški, ladijski in letalski promet,
- vse kar je potrebno za prevoze skupin s posebnimi vlaki,
- rezervacije sedežev, postelj v spalnikih, ležalnikih ter ladijskih kabinah,
- informacije o voznem redu, o najprimernejših prometnih sredstvih, voznih cenah, veljavnih popustih, turističnih zanimivostih,
- programe za izlete doma in v tujino,
- rezervacije za letovanje v železničarskem domu na Pohorju in drugih domovih, v hotelih, počitniških hišicah in zasebnih sobah,
- prevozne listine za potovanje z avto vlakom.

Gostinske storitve so na voljo v kolodvorskih restavracijah v Ljubljani, Postojni, Novi Gorici, Divači, Pivki, Puli, Zidanem mostu, Celju, Mariboru, Ptujju, Novem mestu, ter penzijske storitve v Železničarskem domu na Pohorju.

Pri potovanju s poslovnimi vlaki se poslužite bifeja v vlaku. Postreženi boste z izbranimi jedili in pijačami. Z nasveti in informacijami vam bodo pomagale stevardese.

Za avto vlake zahtevajte informacije v recepcijskem uradu na postaji Ljubljana.

Vse želje v zvezi z vašim potovanjem sporočite našim poslovalnicam v:

Ljubljani, Titova 32, tel. 311-851, 311-852
Celju, Titov trg 1, tel. 34-48
Mariboru, Partizanska c. 50, tel. 21-217
Postojni, Tržaška 4, tel. 21-244
Puli, Mate Balote 4, tel. 36-29, 30-33
Telex: YU FERTUR 31-370
Telegraf: Ferturist Ljubljana

PISMA BRALCEV

TO REDNIK!

Zelo sem vesela, da se je kranjska tovarna ob jubileju spomnila tudi upokojenec. Zalostna bi bila, če bi tako lep jubilej 25-letnico — praznovali brez nas. Danes sem brala v Iskrinem časopisu, da vabite na proslavo v Predvor tudi nas, zato bom prav vesela, ko bom po dolgem času spet med Iskraši.

Bili so lepi časi, ko sem bila zaposlena v tovarni, saj smo bili kot ena družina,

ZAHVALA

Ob nenadni težki izgubi mojega očeta

JOZETA SMAJDA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem na liniji elementov obrata ATN, za izraze sožalja in denarno pomoč.

Hčerka Jožica Smajd

zato sem se s težkim srcem poslovila in šla v pokoj. Kolektivno se iskreno zahvaljujem za pozornost in povabilo in mu želim čimveč uspehov, obenem pa iskreno čestitam k srebrnemu jubileju podjetja.

Lep pozdrav!

Fani Bohinc, upokojenka

ISKRA — glasilo delovne kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int 333 — Tisk in kliseji: »CP Gorenjski tisk« Kranj

JUBILEJNA NAGRADNA KRIŽANKA

			URADNI SPIS	RANITEV Z NOŽEM	ŽIVOT	ARABSKO MOŠKO IME	ZLOČINSKA ORGANIZACIJA NA SICILIJI	BESEDA BREZ POUĐARKA	GLAS	REKA NA PELOPONEZU	BET, TOLKAČ	GOETHEJEVA MATI	
			SEŽIGA-LIŠČE MRLIČEV										
			STRITARJEV ROMAN V PISMIH							IME FRANC FILMSKEGA REŽISERJA VADIMA	SPODNJI DEL POSODE	NEMŠKI MEŠČANSKI FILOZOF (GEORG)	PERJE PRI KORENJU
			PRETRES	NAROČNIK, PREDPLAČNIK	IZMEČEK OGNJENIKA	REKA NA BLIŽNJEM VZHODU							
SLONOVI ZOBUJE			OVRATNA RUTA GRUZINSKA KRALJICA			OGLAS, NAZNANILO							
PREDANOST						OGNJENIK NA FILIPINIH	AFRIŠKI VELETOK	ČEŠKI POPEVKAR "SNEŽNI ČLOVEK"					
NAPADANJE													
PREPLAH				ŠKOTSKI MATEMATIK IZ 16. ST. JOHNS BOG SONCA									
ZAČETNICI NAŠEGA SLIKARJA (1898-1958)		PRITOK RENA IZ SVICE KLIC, POZIV				REKA V ROMUNIJI GLASBILLO NA STRUNE				UMRLI AMERIKANSKI FILM IGRALEC (CALAN)			
DEL UMETN. IMENA FILM. IGRALKE KRAVANJA			UMRLI ANGL. FILMSKI PRODUCENT PLAVAL.SLOG				GLINA VZHODNO-AFRIŠKA DRŽAVA				TURISTIČNI PRIROČNIK (ORIGINALNO)	GLAVNI ŠTEVNIK	
VRSTA HRUŠKE					PRITISK			NÁZIV ZA KATOLIŠKEGA DUHOVNIKA					
HLAPLJIVA TEKOCIČNA						DALMATINSKO ŽENSKO IME BATINA			DEL ROKE				
SKRAJŠANO ŽENSKO IME				OPER. PEVKA (POLONICA) 1884-1952 REKET				AMER. FILM. IGRALKA (SANDRA) IRGOLIČ				AVTOR: ZDRAVKO GORJANC ŽENSKO IME	
										ZACETNICI NARODNEGA HEROJA GRMENJE			
							VRSTA TOPOLA						
			POVRTNINA										
			AMERIŠKI SATIRIK (GEORGE) 1866-1944					ZELNAT ŠTOR					
			HRV. KLASIČNI JEZIKOSLOVEC (KOLOMAN)					DEL POHIŠTVA					